

KULJETUSALAN YRITYKSEN
TALOUDELLISEN TILAN
SELVITTÄMINEN
TILINPÄÄTÖSANALYYSIN
KEINAIN

Case: P-H Kuljetus Oy

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ja matkailun ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi
Opinnäytetyö
Kevät 2018
Maija Hyppölä

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

HYPPÖLÄ, MAIJA:

Kuljetusalan yrityksen taloudellisen tilan selvittäminen tilinpäätösanalyysin keinoin
Case: P-H Kuljetus Oy

Taloushallinnon opinnäytetyö, 48 sivua

Kevät 2018

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia tilinpäätösanalyysi P-H Kuljetus Oy:lle. Yritys on Päijät-Hämeessä toimiva kuljetusalan yritys. Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia yrityksen taloudellista tilannetta tilinpäätösanalyysimenetelmien avulla. Tilinpäätösanalyysi tehtiin vuosien 2012–2017 tilinpäätösluvuista. Tarkoitus oli selvittää, millainen on yrityksen taloudellinen tila tällä hetkellä ja miten yritys kykenisi parantamaan kannattavuuttaan.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa perehdyttiin 1.1.2016 voimaan tulleen kirjanpitolain mukaisen pienen osakeyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin sekä sisältöön. Lisäksi käytiin läpi tilinpäätösanalyysin menetelmiä.

Empiriaosuudessa käytiin läpi P-H-kuljetus Oy:n tilinpäätösanalyysi johtopäätöksineen. Lisäksi yritystä verrattiin toimialan keskiarvolukuihin. Yrityksestä laadittiin prosenttiperusteinen tilinpäätös, kassavirtalaskelma, trendianalyysi sekä tunnuslukuanalyysi. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin Excel-ohjelmaa apuna käyttäen.

Empiriaosuudessa todettiin, että yrityksen kannattavuusluvut olivat tyydyttäviä tai heikkoja. Yrityksen liiketoiminta oli kuitenkin kehittynyt tarkastelujakson aikana. Trendianalyyssissä havaittiin, että yrityksen liikevaihto oli tarkastelujakson aikana kasvanut huomasti, myös yrityksen käyttökate oli kasvanut. Kuitenkaan yrityksen verotettava tulos ei ollut kasvanut samassa suhteessa liikevaihdon ja käyttökateen kanssa. Yrityksen aineelliset hyödykkeet olivat lähes kaksinkertaistuneet, mutta vastaavasti yrityksen vieras pääomakin oli kasvanut tarkasteluajanjaksolla.

Asiasanat: tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi, tunnuslukuanalyysi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business studies

HYPPÖLÄ, MAIJA:

Examination of the Economic Status of Transportation Company Through Financial Analysis
Case: P-H Kuljetus Oy

Bachelor's Thesis in Financial Management, 48 pages

Spring 2018

ABSTRACT

The subject of this thesis was a financial analysis for P-H Kuljetus Oy. The company is a transportation company operating in Päijät-Häme. The aim of the thesis project was to investigate the financial situation of the company with the help of financial statement analysis methods. The company's financial statements analysis was based on the financial statements between 2012 and 2017. The purpose of the thesis was to find out the company's current financial situation and how the company could improve its profitability.

The theoretical part of the thesis was based on the principles and content of the financial statements of a small limited liability company as per January 1, 2016. In addition, the methods of financial statements analysis were examined.

In the empirical part, the financial statement analysis of P-H Kuljetus Oy was examined and the conclusions presented. In addition, the company was compared with average figures of the industry. Percentual Financial Statement, Cash Flow Calculation, Trend Analysis and Key Account Analysis were drawn up of the company. The financial statements analysis was carried out using the Excel spreadsheet program.

In the empirical part, it was noted that the company's profitability figures were satisfactory or weak. However, the company's business developed during the review period. In the trend analysis, it was found out that the company's net sales during the review period had grown tremendously, and the company's EBITDA (Earnings Before Interests, Taxes, Depreciation and Amortization) was also growing. However, the taxable profit of the company had not increased in proportion to net sales and EBITDA. The tangible assets of the company had almost doubled, but accordingly, the company's non-resident capital had grown in the period under review.

Keywords: financial statements, financial analysis, percentage-based financial statements, trend analysis, key financial analysis

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajaus	1
1.2	Tutkimusmenetelmät	2
1.3	Tutkimuksen rakenne	2
2	PIENEN OSAKEYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	4
2.1	Tase	5
2.1.1	Vastaavaa	5
2.1.2	Vastattavaa	6
2.2	Tuloslaskelma	7
2.3	Liitetiedot	9
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	10
3.1	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät ja hyödyntäminen	10
3.2	Tilinpäätöksen oikaiseminen	10
3.2.1	Tuloslaskelman oikaiseminen	11
3.2.2	Taseen oikaiseminen	13
3.3	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi	15
3.4	Kassavirtalaskelma	15
3.5	Tunnuslukuanalyysi	16
3.5.1	Kannattavuuden tunnusluvut	17
3.5.2	Pääoman tuotto	18
3.5.3	Rahoituksen tunnusluvut	20
3.5.4	Maksuvalmiuden tunnusluvut	22
3.5.5	Muut tunnusluvut	24
4	P-H KULJETUS OY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI	25
4.1	Oikaistut tuloslaskelmat ja taseet	25
4.1.1	Oikaistu tuloslaskelma	25
4.1.2	Oikaistut taseet	27
4.2	Prosenttiperusteinen tilinpäätös ja trendianalyysi	29
4.3	Kassavirtalaskelma (YTN)	34
4.4	Tunnusluvut	35
4.4.1	Kannattavuuden tunnusluvut	35
4.4.2	Pääoman tuotto	36
4.4.3	Rahoituksen tunnusluvut	37
4.4.4	Rahoituksen riittävyys	40
4.4.5	Muut tunnusluvut	40

4.5	Kilpailijavertailu	41
4.6	Johtopäätökset	43
5	YHTEENVETO	45
	LÄHTEET	47

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on kuljetusalla toimivan, tavarankuljetukseen erikoistuneen yrityksen taloudellisen tilan selvittäminen tilinpäätösanalyysin keinoin. Toimeksiantajayritys on Päijät-Hämeessä toimiva P-H-Kuljetus Oy. Yrityksen johdon tavoitteena on kehittää yrityksen kannattavuutta. Tilinpäätösanalyysin tarkoitus on selvittää yrityksen kannattavuuslukuja sekä taloudellista tilaa tilinpäätöstietoja hyväksikäyttämällä. Tilinpäätösanalyysin avulla saadaan tietoa yrityksen tämänhetkisistä kannattavuusluvuista sekä vertailutietoa toimialan muihin yrityksiin.

Vaikkakin tilinpäätösanalyysi on opinnäytetyönä melko suosittu, valikoitui se tämän opinnäytetyön aiheeksi toimeksiantajan halusta saada selville yrityksensä taloudellinen tila tällä hetkellä sekä intressi käyttää tilinpäätösanalyysia apuna yrityksen kehittämiseen. Myös tekijän oma mielenkiinto tilinpäätöstietojen tutkimiseen vaikutti aiheen valintaan.

Kuljetusalan yrityksistä on tehty tilinpäätösanalyysseja opinnäytetöinä muutamia. Esimerkiksi Eetu Visuri Turun ammattikorkeakoulusta on tehnyt tunnuslukuanalyysin Kuljetusliike Matti Janhunen Oy:lle. Tämä opinnäytetyö eroaa Visurin työstä siten, että tilinpäätöstä on analysoitu laajemmin, tunnuslukuanalyysin lisäksi on käytetty myös prosenttiperusteisen tilinpäätöksen arviointia sekä trendianalyysia.

1.1 Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajaus

Opinnäytetyön tavoitteena on toteuttaa P-H-Kuljetus Oy:lle tilinpäätösanalyysi, jonka avulla saadaan yrityksen johdolle kokonaisvaltainen kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Analyysi tehdään P-H-Kuljetus Oy:n vuosien 2012–2017 tilinpäätöstietojen perusteella. Yrityksen tunnuslukuja verrataan samalla toimialalla toimivan yrityksen vastaaviin lukuihin. Lisäksi P-H Kuljetuksen lukuja verrataan toimialan keskiarvolukuihin. Tällöin saadaan selville, mihin yrityksen kannattavuus ja taloudellinen tila sijoittuvat muihin samalla toimialalla toimiviin samankokoisiin yrityksiin nähden sekä koko toimialaan verrattuna. Lisäksi tarkoituksena on pohtia, kuinka yritys voisi tulevaisuudessa parantaa taloudellista tilaansa. Tulevaisuuden suunnitelmien ja kehittämisideoiden selvittämiseksi työhön on haastateltu P-H-kuljetus Oy:n toimitusjohtajaa.

Opinnäytetyön päätutkimusongelmaan, *miten yrityksen taloudellinen tilanne on kehittynyt tarkasteluajana*, pyritään saamaan vastaus tilinpäätösanalyysistä saatujen tietojen perusteella. Alatutkimusongelmiin, *miten yrityksen kannattavuutta ja taloudellista tilaa olisi mahdollista parantaa tulevaisuudessa ja miten yritys on menestynyt verrattuna muihin saman*

toimialan yrityksiin, pyritään saamaan vastaus vertailemalla tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja toisen samalla toimialalla toimivan yrityksen ja koko toimialan tunnuslukuihin.

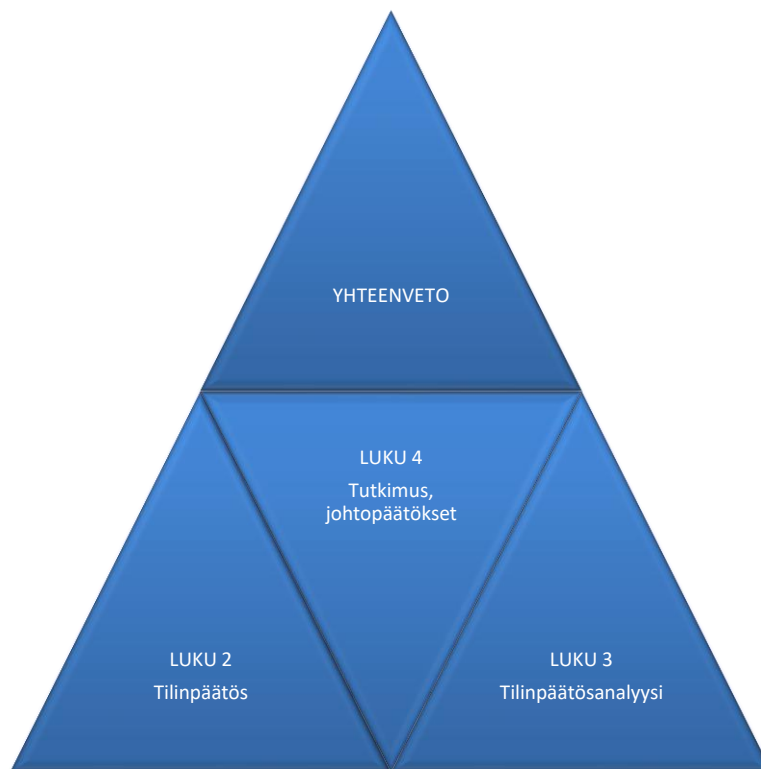
1.2 Tutkimusmenetelmät

Tämän opinnäytetyön tutkimusosuus toteutetaan sekä kvantitatiivisena että kvalitatiivisena tutkimuksena. Tutkimusaineisto koostuu kohdeyrityksen numeerisista tilinpäätöstiedoista. Kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä tarkoitetaan tutkimustapaa, jolla tutkittavaa tietoa tarkastellaan numeerisesti. Määrällisessä tutkimuksessa tutkija esittää tulokset numeroina, kuten tilinpäätösanalyysissä tunnuslukuina. Olennainen numero-tieto selitetään tutkimuksessa sanallisesti (Vilkkä 2007, 14). Varsinaisen tutkimustiedon analysoinnin apuna on käytetty teemahaastattelua. Teemahaastattelu kuuluu kvalitatiivisiin tutkimusmenetelmiin. Se etenee valmiiksi suunniteltujen teemojen ja aihepiirin pohjalta, eikä siinä ole tarkkoja, yksityiskohtaisia, valmiiksi muotoiltuja kysymyksiä (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47-48).

Teoriaosuuden lähteinä käytetään alan kirjallisuutta tilinpäätöksestä ja tilinpäätösanalyysistä sekä 1.1.2016 voimaan tulleita uutta kirjanpitolakia sekä valtioneuvoston asetusta pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Tilinpäätösanalyysin teoriaa käsitellään ja tilinpäätösanalyysi luodaan Yritystutkimus ry:n tilinpäätösanalyysioppaan pohjalta. Empiirisessä osuudessa käytetään P-H-Kuljetus Oy:n tilinpäätöstietoja sekä samalla alalla toimivan kilpailijayrityksen tilinpäätöstietoja. Lisäksi empiirisessä osiossa tehdään johtopäätöksiä P-H-kuljetus Oy:n toimitusjohtajan haastattelujen perusteella.

1.3 Tutkimuksen rakenne

Opinnäytetyön rakenne jaetaan neljään osaan (kuvio 1). Nämä osat sisältävät yhteensä viisi lukua.

KUVIO 1. Opinnäytetyön rakenne

Ensimmäisessä luvussa esitellään tiivistetysti tutkimuksen tausta, tavoitteet ja tutkimusmenetelmät. Luvut kaksi ja kolme muodostavat työn teoriaosuuden. Toisessa luvussa kerrotaan mitä pienen osakeyhtiön tilinpäätös sisältää ja kolmannessa luvussa käydään läpi tilinpäätösanalyysin vaiheet. Opinnäytetyön empirisessä osuudessa, luvussa neljä käydään läpi P-H Kuljetus Oy:n tilinpäätösanalyysi vaihe vaiheelta sekä esitellään tutkimustulosten pohjalta syntyneet johtopäätökset ja niiden perusteella nousseet kehitysideat. Yhteenveto on luvussa viisi.

2 PIENEN OSAKEYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

Yrityksen tilikaudelta laaditaan tilinpäätös. Tilinpäätökseen sisältyy tase, joka kertoo yrityksen taloudellisesta asemasta, tuloslaskelma, joka kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista, liitetiedot, joissa täydennetään ja eritellään tuloslaskelman ja taseen antamia tietoja sekä rahoituslaskelma, joka kertoo yrityksen varojen hankinnasta ja käytöstä tilikauden aikana. (Kykkänen, & Leppiniemi 2013,39.)

Tilinpäätös tulee laatia kirjanpitolaissa säädetyn hyvän kirjanpitotavan mukaan. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnasta, tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta. (Tomperi 2013, 12.)

Yhtiön tilinpäätöksen pitää valmistua neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätöksen katsotaan valmistuneen silloin, kun yhtiön toimitusjohtaja ja päätösvaltainen hallitus ovat allekirjoittaneet sen. Yrityksen tulee jättää veroilmoitus päättyneeltä tilikaudelta viimeistään neljän kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Veroilmoituksen jättämiseen voidaan myöntää lisäaikaa verovelvollisen hakemuksesta. Mikäli tilinpäätöksessä tai veroilmoituksessa huomataan virhe veroilmoituksen jättämisen jälkeen, on veroilmoitusta mahdollista korjata jälkikäteen.

Osakeyhtiön varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kuusi kuukatta tilikauden päättymisestä. Tilintarkastus pitää olla tehtynä kaksi viikkoa ennen yhtiökokousta. Varsinainen yhtiökokous vahvistaa tilinpäätöksen. Viimeistään kaksi kuukatta tilinpäätöksen vahvistamisesta osakeyhtiön tulee toimittaa tilinpäätöstiedot, tuloslaskelma ja tase, tilintarkastuskertomus, tieto tilinpäätöksen vahvistamisesta ja tilintarkastuskertomus, mikäli se sisältää kirjanpitolaissa määriteltyjä kielteisiä lausuntoja, Patenti- ja rekisterihallitukselle. (Leppiniemi & Walden 2010, 101-102, 138.)

Kirjanpitolain (1:4a§) mukaan pienyrityksestä on kyse silloin, kun sillä täyttyy seuraavista raja-arvoista korkeintaan yksi sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella:

- liikevaihto 12 000 000 euroa
- taseen loppusumma 6 000 000 euroa
- henkilökunnan määrä keskimäärin 50

Kirjanpitolaissa pienyrityksille on annettu tiettyjä helpotuksia koskien tilinpäätöksen vaatimuksia. Sen ei tarvitse laatia rahoituslaskelmaa eikä toimintakertomusta (KPL 3, 1§).

Pienyrityksen tarvitsee siis laatia tuloslaskelma, tase ja liitetiedot. Tuloslaskelmassa kohdennetaan tilikaudelle kuuluvat menot tilikauden tuottoihin. Tase kuvaa tilikauden päättymispäivän tilannetta sen varallisuudesta sekä omasta ja vieraasta pääomasta. Tuloslaskelmassa ja taseessa tulee jokaisesta erästä esittää edellisen tilikauden vertailutieto, liitetiedoissa ei ko. velvollisuutta ole. (Kaisanlahti & Leppiniemi 2016, 23.)

Tilinpäätöksen allekirjoituksen yhteydessä yrityksen on annettava tieto siitä, että tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Lisäksi pienen osakeyhtiön on ilmoitettava muutokset omassa pääomassa ja hallituksen ehdotus jakokelpoisen vapaan oman pääoman käytöstä. (PMA 1753/2015, 1:1§.)

2.1 Tase

Tase kertoo yrityksen taloudellisen aseman tilinpäätöspäivänä. Tase jaotellaan vastaavaa ja vastattavaa osioihin. Vastaavaa puolella esitetään yrityksen varat, jotka yrityksellä on tilinpäätöshetkellä ja joilla katsotaan olevan taloudellista arvoa. Vastattavaa puolella puolestaan esitetään yrityksen vastuut ja velat, joista se on vastuussa tilinpäätöspäivänä. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2016, 67–69.)

2.1.1 Vastaavaa

Taulukossa 1 on esitetty Taseen vastaavaa puolen virallinen kaava. Varat esitetään siten, että ensin vastaavaa puolella on pysyvät vastaavat, joihin sisältyy sellaiset varallisuuserät, joista yrityksen ei ole tarkoitus luopua lähiaikoina, vaan niitä on tarkoitus käyttää omassa tulonhankintaprosessissa useamman vuoden ajan. Pysyvät vastaavat jaetaan kolmeen erään: aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset. Aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi yrityksellä olevat ohjelmistojen käyttöoikeuslisenssit, patentit ja tekijänoikeudet sekä muut pitkävaikutteiset menot, jotka ajoittuvat useammalle tilikaudelle. Aineellisia hyödykkeitä ovat yrityksen omistamat maa- ja vesialueet, rakennukset, koneet ja kalusto sekä muut aineelliset oikeudet. Pysyvien vastaavien sijoituksiin sisältyy sellaiset arvopaperit ja sijoitukset, jotka liittyvät yrityksen liiketoimintaan ja niillä ei ole tarkoitus käydä aktiivisesti kauppaa. Tällaisia ovat esimerkiksi toimitila- ja tytäryhtiöosakkeet. (Ikäheimo ym. 2016, 67; PMA 1753/2015, 2:4§.)

TAULUKKO 1. Tasekaava, lyhennetty tase vastaavaa (Kirjanpitoasetus 1339/1997, 6§)

V a s t a a v a a
A Pysyvät vastaavat
1. Aineettomat hyödykkeet
2. Aineelliset hyödykkeet
3. Sijoitukset
B Vaihtuvat vastaavat
1. Vaihto-omaisuus
2. Saamiset; lyhyt- ja pitkäaikaiset erikseen
3. Rahoitusarvopaperit
4. Rahat ja pankkisaamiset

Pysyvien vastaavien jälkeen Vastaavaa puolella on Vaihtuvat vastaavat. Vaihtuvien vastaavien erät jaetaan myös kolmeen erään: vaihto-omaisuuteen, saamisiin, rahoitusarvopapereihin sekä rahoihin ja pankkisaamisiin. Kolmea jälkimmäistä kutsutaan yhdessä rahoitusomaisuudeksi (Ikäheimo ym. 2016, 69). Vaihtuvien vastaavien eriin kirjataan sellaiset varat, jotka yritys olettaa muuttavansa rahaksi yhden vuoden aikana tilinpäätöspäivästä lukien (Seppänen 2011, 45). Vaihto-omaisuudessa esitetään erät, jotka yritys voi myydä joko sellaisenaan tai jalostettuna. Saamisissa esitetään sellaiset yrityksen varat, jotka eivät vielä ole yrityksen rahavaroissa, mutta ovat laillisesti perimiskelpoisia tai muuten jo ansaittuja varoja. Rahoitusarvopaperit ovat nopeasti muutettavissa rahaksi. Taseen vastaava puolen viimeisessä erässä esitetään rahavarat, eli pankkitilien ja käteisvarojen määrät. (Ikäheimo ym. 2016, 69; PMA 1753/2015, 2:4§.)

2.1.2 Vastattavaa

Taseen vastattavaa puoli koostuu yrityksen omasta pääomasta ja vieraasta pääomasta, eli veloista. Taulukossa 2 nähdään taseen vastattavaa puolen rakenne. Omaan pääomaan sisältyy osakepääoma eli omistajien yritykseen sijoittamat pääomasijoitukset, rahastot sekä kertyneet voittovarot eli yrityksen toiminnan kautta kertyneiden tulosten ja tappioiden yhteenlaskettu summa aiemmilta tilikausilta yrityksen perustamisesta lähtien.

(Seppänen 2011, 47). Lisäksi oman pääoman eriä ovat tilinpäätössiirtojen kertymä ja pakolliset varaukset. (Niskanen & Niskanen 2003, 46–49; PMA 1753/2015, 2:4§.)

Vieras pääoma on ulkopuolisten tahojen yritykseen sijoittamaa pääomaa. Vieraalla pääomalla on aina takaisinmaksuvelvollisuus. Vieras pääoma jaotellaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin. Lyhytaikainen vieras pääoma maksetaan pois vuoden sisällä tilinpäätöksestä ja pitkäaikainen vieraspääoma yli vuoden päästä. (Tilastokeskus 2018.)

TAULUKKO 2. Tasekaava, lyhennetty tase vastattavaa (Kirjanpitoasetus 6§)

<p>V a s t a t t a v a a</p> <p>A Oma pääoma</p> <p>1. Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma</p> <p>2. Ylikurssirahasto</p> <p>3. Arvonkorotusrahasto</p> <p>4. Käyvän arvon rahasto</p> <p>5. Muut rahastot</p> <p>6. Edellisten tilikausien voitto (tappio)</p> <p>7. Tilikauden voitto (tappio)</p> <p>B Tilinpäätössiirtojen kertymä</p> <p>C Pakolliset varaukset</p> <p>D Vieras pääoma; lyhyt- ja pitkäaikainen erikseen</p>
--

2.2 Tuloslaskelma

Pienyritys voi laatia tilinpäätökseen joko kululaji- tai toimintokohtaisen tuloslaskelman. Enemmistö yrityksistä käyttää kululajikohtaista kaavaa, jonka pohjalta myös vero- ja tilastolomakkeet on laadittu. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 19) Tässä opinnäytetyössä käsitellään kululajikohtaista tuloslaskelmaa.

Pienyritys voi käyttää bruttotuloksesta alkavaa tuloslaskelmakaavaa (PMA 1753/2015, 2:1§). Yllä mainitussa kaavassa lasketaan yhteen kaikki tuloslaskelman erät ennen henkilöstökuluja. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa nämä erät ovat: liikevaihto, valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, valmistus omaan käyttöön, liiketoiminnan muut tuotot sekä materiaalit ja palvelut (Yritystutkimus ry 2017, 12). Tällöin tuloslaskelmasta ei ole mahdollista nähdä yrityksen myyntikatteen muodostumista, jolloin esimerkiksi kilpailijat eivät pysty hyödyntämään tuloslaskelman tietoja riittävästi. Usein kuitenkin rahoittaja vaatii yritykseltä Liikevaihdosta alkavan tuloslaskelman saadakseen riittävästi tietoa yrityksen liiketoiminnasta tilikaudella. (Tilisanomat 2018.)

Tuloslaskelmaan kirjataan tilikauden tulot ja menot. Kun tilikaudelle kuuluvista tuotoista vähennetään tilikauden kulut, saadaan selville tilikauden tulos. (Kaisanlahti & Leppiniemi 2016, 26.)

Yrityksen liikevaihto koostuu sen tavaroiden ja palveluiden myyntituotoista. Liiketoiminnan muita tuottoja ovat kaikki muut tuotot, jotka eivät kuulu varsinaiseen liikevaihtoon. Esimerkiksi vuokratuotot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin, mikäli vuokraustoiminta ei ole yrityksen varsinaisena toimialana. Myös erilaiset avustukset, kuten työllistämis- ja oppisopimuskorvaukset kuuluvat liiketoiminnan muihin tuottoihin. (Yritystutkimus ry 2017, 18–19.)

Aine- ja tarvikekäyttöön sisältyy kaikki liiketoimintaan liittyvät aine- ja tarvikeostot. Ulkopuolisia palveluita ovat pääasiassa työsuorituksista maksetut korvaukset, jotka liittyvät suoraan liiketoimintaan. Tällaisia ovat esimerkiksi alihankkijoiden ja huoltoyhtiöiden palvelut sekä vuoratyövoiman kulut. Henkilöstökulut sisältävät palkat sekä niihin liittyvät lakisääteiset ja vapaaehtoiset sivukulut. Kaikki muut yrityksen kuluerät kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin, on ne sitten toistuvia tai satunnaisia eriä. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan esimerkiksi toimitiloihin liittyvät kulut, mainos- ja markkinointikulut ja yrityksen hallintoon liittyvät kulut. Suunnitelman mukaisiin poistoihin kirjataan poistosuunnitelman mukaiset poistot taseen pysyvien vastaavien eristä. Muihin korko- ja rahoitustuottoihin kuuluu tuotot taseen vaihtuvien vastaavien eristä, korkokulut ja muut rahoituskulut – ryhmään kuuluu vieraan pääoman korkokulut rahoituslaitoksille ja muille luotonantajille. Välitömiin veroihin kirjataan tuloverot sekä muut välittömät verot. (Yritystutkimus ry, 2017, 20–22.)

2.3 Liitetiedot

1.1.2016 voimaan tullut asetus pienyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista muuttaa pienen osakeyhtiön liitetietojen laatimista olennaisesti. Aiemmassa säädöksessä liitetietojen laajuuden määräsi yrityksen yhtiömuoto, jolloin myös pieni osakeyhtiö joutui laatimaan laajat liitetiedot. Nykyisessä asetuksessa yhtiön koko ratkaisee. (Tilisanomat 2018.)

Pienen osakeyhtiön liitetiedot jaetaan kahteen ryhmään. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot annetaan silloin, kun poiketaan niin sanotuista kansallisista olettamista. Muut pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista – asetuksen edellyttämät liitetiedot ilmoitetaan aina, jos kyseisiä seikkoja on tilinpäätöksessä. Lisäksi tilinpäätöksessä on annettava tieto siitä, että tilinpäätös on laadittu pienyrityssäännösten mukaan. Pienen osakeyhtiön liitetiedot koostuvat seuraavasti:

- Poikkeukselliset erät
- Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat
- Arvonkorotusrahasto
- Tiedot käypään arvoon merkitsemisestä
- Pitkäaikaiset lainat
- Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ja järjestelyt sekä eläkevas-
tuut
- Tiedot emoyrityksestä
- Lähipiirilainat
- Liiketoimet intressitahojen kanssa
- Henkilöstö
- Omien osakkeiden ja osuuksien hankinnat ja luovutukset
- Toimintakertomusta vastaavat tiedot

(PMA1753/2015, 3:1-13§.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysi koostetaan yrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta. Siinä arvioidaan yrityksen taloudellista tilaa ja verrataan yrityksen toimintaa eri tilikausien välillä. Lisäksi yrityksen lukuja voidaan verrata muiden samalla alalla toimivien yritysten vastaaviin lukuihin sekä toimialojen keskiarvolukuihin (Kallunki 2017, 13). Tilinpäätösanalyysissä pyritään selvittämään myös tunnuslukujen taustoja, onko kyse pitkän aikavälin muutoksista, vai onko kyseessä hetkellinen muutos. (Niskanen & Niskanen 2003, 10.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät ja hyödyntäminen

Tilinpäätösanalyysin informaatiota käyttävät hyödykseen monet eri tahot. Siinä olevaa taloudellista tietoa tarvitsevat kaikki yrityksen sidosryhmät (Kallunki 2014, 15). Yrityksen johdon ja omistajien lisäksi sijoittajat, rahoittajat, palvelun- ja tavarantoimittajat, asiakkaat sekä viranomaiset ovat kiinnostuneita yritysten tilinpäätöstiedoista (Niskanen & Niskanen 2003, 13–14).

Yrityksen omistajalle tilinpäätös on tärkeä tietolähde arvioidessaan yritystä sijoituskohteenä. Pienen osakeyhtiön omistaja saa tuoton sijoitukselleen osinkojen muodossa. Yritysjohdo käyttää tilinpäätösanalyysin tietoja hyödykseen päivittäisessä päätöksenteossa, esimerkiksi pohdittaessa uusia investointeja ja niiden rahoitusta.

Rahoittajien ja tavarantoimittajien kiinnostuksen kohteita ovat yrityksen taloudellinen tilanne sekä yrityksen maksuvalmius. Asiakkaita kiinnostaa erityisesti yrityksen toimitusvarmuus, käytönaikainen tuki ja takuu. Mitä suuremmasta hankinnasta on kyse, sitä tärkeämpiä asioita nämä ovat asiakkaalle. Viranomaisista erityisesti veroviranomaiset ovat kiinnostuneita tilinpäätöstiedoista, koska tilinpäätöksestä selviää yrityksen verotettava tulos. (Kallunki 2014, 15–19.)

3.2 Tilinpäätöksen oikaiseminen

Tilinpäätösanalyysissä on tärkeää saada eri vuodet ja eri yritykset vertailukelpoisiksi keskenään. Tämän vuoksi tilinpäätösanalyysia varten oikaistaan yrityksen tuloslaskelma ja tase.

3.2.1 Tuloslaskelman oikaiseminen

Taulukossa 3 esitetään oikaistun tuloslaskelman kaava. Nykyisen kirjanpitolain perusteella virallisessa tuloslaskelmassa ei esitetä myynti- ja käyttökate, Yritystutkimus ry:n (2017, 15) oikaistun tuloslaskelman mallissa kuitenkin käyttökate on säilytetty. Käyttökate kertoo yrityksen tuloksen ennen suunnitelman mukaisia poistoja. Oikaistussa tuloslaskelmassa on myös muita virallisesta tuloslaskelmasta poikkeavia välituloksia. Liiketuloksesta näkee tuloksen varsinaisen liiketoiminnan jälkeen, ennen rahoitustuottoja ja –kuluja sekä veroja. Nettotuloksesta näkee tuloksen ennen satunnaisia tuottoja ja –kuluja. (Niskanen & Niskanen 2004, 61.)

Tuloslaskelman tuotoista, kohdasta liiketoiminnan muut tuotot, oikaistaan kertaluontoiset erät sekä vertailukelpoisuutta heikentävät olennaiset erät satunnaisiin tuottoihin. Edellä mainittuihin eriin liittyvät kustannukset oikaistaan saman logiikan mukaisesti muista liiketoiminnan kuluista satunnaisiin kuluihin (Yritystutkimus ry, 2017, 19). Vertailukelpoisuutta heikentäviä oikaistavia eriä ovat esimerkiksi myyntivoitot, jotka ovat syntyneet kokonaisuudesta toimialasta luopumisen yhteydessä. (Niskanen & Niskanen 2004, 63.)

Aine- ja tarvikekäyttö lasketaan oikaistussa tuloslaskelmassa siten, että tuloslaskelman aine- ja tarvikevarastoista vähennetään varastoihin liittyvä lisäys tai lisätään varastojen vähennys. Tässä on kyse virallisen tuloslaskelman erien ryhmittelystä uudelleen. (Niskanen & Niskanen 2004, 63.)

Henkilöstökuluihin tehdään laskennallinen palkkakorjaus. Oikaisu tehdään henkilöyhtiöissä sekä pienissä osakeyhtiöissä silloin, kun omistajan työpanosta vastaavaa palkkaa ei ole tuloslaskelmassa kuluna. Yksityisotot tai osingonjaot eivät vaikuta korjauksen suuruuteen. Mikäli yrityksen liikevaihto on 100 000 € - 500 000 €, palkkoja suositellaan korjattavan 30 000 € / henkilö, liikevaihdon ollessa yli 500 000 €, suositeltava korjaus on 50 000 €. Palkkakorjaus rasittaa yrityksen kannattavuuslukuja, mutta ei vaikuta yrityksen vakava-raisuuteen eikä kassavirtaan. (Yritystutkimus ry 2017, 21.)

TAULUKKO 3. Oikaistu tuloslaskelma (Yritystutkimus ry 2017, 15)

LIIKEVAIHTO
Liiketoiminnan muut tuotot
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ
Aine ja tarvikekäyttö
Ulkopuoliset palvelut
Henkilöstökulut
Liiketoiminnan muut kulut
Valmisteveraston lisäys/vähennys
KÄYTTÖKATE
Suunnitelman mukaiset poistot
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset
LIIKETULOS
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista
Muut korko- ja rahoitustuotot
Korkokulut ja muut rahoituskulut
Välittömät verot
NETTOTULOS
Satunnaiset tuotot
Satunnaiset kulut
KOKONAISTULOS
Muut tuloksen oikaisut
TILIKAUDEN TULOS

Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu viralliseen tuloslaskelmaan yrityksen poistosuunnitelman mukaisesti. Ne perustuvat pysyvien vastaavien hankintamenoon sekä niiden käyttöikäen. Poistoja on tarpeen oikaista silloin, jos ne eivät ole suhteessa pysyvien vastaavien määrään tai jos poistoajat ylittävät kirjanpitolautakunnan antaman suosituksen. Tällöin oikaistussa tuloslaskelmassa käytetään elinkeinoverolaissa säädettyjä maksimipoistoja ja oikaisu kirjataan muut tuloksen oikaisut –erään. (Niskanen & Niskanen 2004, 65.)

Mikäli yrityksellä on virallisen tuloslaskelman tuotot osuuksista ja muista sijoituksista, muut korko- ja rahoitustuotot tai korkokulut ja muut rahoituskulut –erissä kurssivoittoja tai kurssitappiota, siirretään ne oikaistussa tuloslaskelmassa kurssieroihin. Edellisten tilikausien veronpalautukset ja lisäverot siirretään oikaistun tuloslaskelman satunnaisiin tuottoihin tai -kuluihin. Laskennallisten verovelkojen ja –saamisten muutos oikaistaan kohtaan muut tuloksen oikaisut. (Yritystutkimus ry 2017, 24–26.)

3.2.2 Taseen oikaiseminen

Tilinpäätösanalyysin oikaistu tase eroaa virallisesta taseesta. Siinä yhdistellään useita virallisen taseen eriä yhteen. Lisäksi oikaistuun taseeseen lisätään yrityksen leasingvastuut (Niskanen & Niskanen 2004, 70). Taseeseen tehtyjen oikaisujen tavoitteena on, että yrityksen taloudellisesta asemasta saadaan oikea ja vertailukelpoinen kuva tilinpäätöshetkellä. (Yritystutkimus ry 2017, 31). Taulukossa 4 kuvataan oikaistun taseen erät.

Kehittämismenoista ja omasta pääomasta poistetaan tuottamattomiksi osoittautuneet kehittämismenot. Myös arvottomaksi osoittautunut liikearvo poistetaan sekä taseen vastaavaa puolelta että omasta pääomasta. Mikäli yrityksellä on osakkeet ja pitkäaikaiset saamiset –erässä sellaisia osakkeita, joilla ei ole arvoa omistetun yrityksen oman pääoman menetyksestä johtuen, poistetaan osakkeiden arvo osakkeista ja omasta pääomasta. Sisäiset lainasaamiset poistetaan saamisista ja omasta pääomasta, mikäli yrityksellä on vakuudettomia lainasaamisia henkilöomistajiltaan tai velallisyrittäjien, jolta on lainasaamisia, oma pääoma on menetetty tai jos lainasaamisen takaisinmaksu on epätodennäköinen. Taseeseen lisätään yrityksen leasingmaksut vastaavaa puolelle Leasingomaisuutena ja vastattavaa puolelle Leasingvastuina. Mikäli yritys on virallisessa taseessa kirjannut vaihto-omaisuuttaan kohtaan keskeneräiset tuotteet tai valmiit tuotteet, oikaistaan erät kohtaan aineet ja tarvikkeet. (Yritystutkimus ry 2017, 32-40)

TAULUKKO 4. Oikaistu tase (Yritystutkimus ry 2017, 30)

OIKASTU TASE	
VASTAAVAA	VASTATTAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT	OMA PÄÄOMA
Kehittämismenot	Osake- tai muu peruspääoma
Liikearvo	Ylikurssi-, vara- ja arvonorotusrahasto
Muut aineettomat hyödykkeet	Käyvän arvon rahasto
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Muut rahastot
Maa- ja vesialueet	Kertyneet voittovarot
Rakennukset ja rakennelmat	Tilikauden voitto
Koneet ja kalusto	Oma pääoma yhteensä
Muut aineelliset hyödykkeet	Poistoero
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Verotusperusteiset varaukset
Sisäiset osakkeet	Poistoero ja varaukset yhteensä
Muut osakkeet ja osuudet	Oman pääoman oikaisut
Sisäiset saamiset	Oikaistu oma pääoma yhteensä
Muut saamiset ja sijoitukset	
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	VIERAS PÄÄOMA
	Pääomalainat
Leasingomaisuus	Lainat rahoituslaitoksilta
	Takaisin lainat tev-laitoksilta
	Saadut ennakot
	Sisäiset velat
	Muut pitkäaikaiset velat
VAIHTUVAT VASTAAVAT	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä
Aineet ja tarvikkeet	
Keskeneräiset tuotteet	Laskennallinen verovelka
Valmiit tuotteet	Pakolliset varaukset
Muut aineelliset hyödykkeet	Leasingvastuut
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	
	Korolliset lyhytaikaiset velat
Myyntisaamiset	Saadut ennakot
Sisäiset myyntisaamiset	Ostovelat
Muut sisäiset saamiset	Sisäiset ostovelat
Muut saamiset	Muut sisäiset korolliset velat
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	Muut sisäiset korottomat velat
	Muut korottomat lyhytaikaiset velat
Rahat ja rahoitusarvopaperit	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä
	Oikaistu vieras pääoma yhteensä
VASTAAVAA YHTEENSÄ	VASTATTAVAA YHTEENSÄ

Oman pääoman vapaaehtoiset varaukset -erään kuuluvasta poistoerokirjauksesta siirretään yhtiöveron osuus laskennalliseen verovelkaan. Muut oman pääoman oikaisut koostuvat edellä mainituista omaisuuserien oikaisuista. Mikäli virallisen taseen Vieraassa pääomassa on pääomalainoja, jotka on otettu negatiivisen oman pääoman korjaamiseksi, oikaistaan niistä Omaan pääomaan sen verran, että oikaistun taseen omaksi pääomaksi jää

osakepääoman arvo. Loppu pääomalainasta jätetään vieraaseen pääomaan. Mikäli yrityksellä on taseen ulkopuolista factoringluottoa, lisätään se lyhytaikaisiin velkoihin. Jos ostovelat sisältävät osamaksuvelkoja, siirretään ne lyhytaikaiseen korolliseen velkaan. (Yritystutkimus ry 2017, 41-50)

3.3 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen avulla voidaan selvittää, miten tuloslaskelman ja taseen erien keskinäiset suhteet ovat kehittyneet tarkastelujaksolla. Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös laaditaan siten että tilinpäätöserät esitetään prosentteina. Taseen vertailukohteena on taseen loppusumma ja tuloslaskelman vertailukohteena liikevaihto. Taseen loppusumma on yhtä kuin 100 prosenttia ja tämän jälkeen jokainen taseen erä jaetaan taseen loppusummalla, jolloin saadaan taseen erät suhteutettua taseen loppusummaan. Vastaavasti tuloslaskelmassa liikevaihto on yhtä kuin 100 prosenttia ja jokainen tuloslaskelman erä suhteutetaan siihen.

Prosenttimuotoiset tilinpäätökset ovat käyttökelpoisia silloin, kun halutaan tarkastella tuloslaskelman ja taseen erien keskinäisten suhteiden kehittymistä tarkastelujaksolla. Prosenttimuotoiset tilinpäätökset ovat hyviä vertailukeinoja myös saman alan yritysten välillä, koska niiden avulla erikoiset yritykset saadaan vertailukelpoiksi keskenään. (Niskanen & Niskanen 2004, 88-89.)

Trendianalyysillä tarkastellaan tilinpäätöserien ajallista kehitystä usealta vuodelta. Trendianalyysiin laaditaan prosenttiperusteinen tilinpäätös siten, että ensimmäisen vuoden arvo on 100 prosenttia ja myöhempien tarkastelujakson vuosien lukuja verrataan ensimmäisen vuoden lukuihin laskemalla, montako prosenttia myöhemmän vuoden luku on ensimmäisen vuoden luvusta. Trendianalyysi on hyvä keino verrata yrityksen peräkkäisten vuosien lukuja toisiinsa. Se ei kuitenkaan sovellu yritysten keskinäiseen vertailuun. (Niskanen & Niskanen 2004, 96-102.)

3.4 Kassavirtalaskelma

Yritystutkimus ry:n (2017, 55-60) mukaan kassavirtalaskelman avulla tarkastellaan rahoituksen riittävyttä. Kassavirtalaskelmassa (taulukko 5) esitetään ensin tulot, jonka jälkeen vähennyslaskumuodossa esitetään, kuinka tuotot ovat riittäneet etuoikeusjärjestyksessä

olevien menojen kattamiseen. Tuloilla katetaan ensin yrityksen toiminnan menot, sen jälkeen rahoituskulut ja verot ja lopuksi lainojen lyhennykset, voitonjako ja investoinnit. Rahavarojen muutos -erä kertoo, onko tilikauden rahavirta ollut positiivinen vai negatiivinen.

TAULUKKO 5. Kassavirtalaskelma (Yritystutkimus ry 2017, 56)

KASSAVIRTALASKELMA	
	LIIKETULOS
+	Poistot ja arvonalentumiset
=	KÄYTTÖKATE
-/+	Toiminnallisen käyttöpääoman lisäys/vähennys
=	TOIMINTAJÄÄMÄ
+	Rahoitustuotot
-	Rahoituskulut
-	Verot
+/-	Satunnaiset tuotot/kulut
=	RAHOITUSYLIJÄÄMÄ
+/-	Investoinnit (netto)
+/-	Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys
=	INVESTOINTIJÄÄMÄ
+/-	Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys
+/-	Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman lisäys/vähennys
+/-	Oman pääoman maksullinen lisäys/vähennys
-	Osingonjako / yksityiskäyttö
=	RAHAVAROJEN MUUTOS
+	Rahavarat tilikauden alussa
-	Rahavarat tilikauden lopussa
=	

Kassavirtalaskelma on hyvä laatia useammalta peräkkäiseltä vuodelta. Tällöin saadaan luotettavampi kokonaiskuva yrityksen rahavirroista ja satunnaiset heilahtelut tasoittuvat. (Yritystutkimus ry 2017, 61.)

3.5 Tunnuslukuanalyysi

Yrityksen taloudellista suorituskykyä voidaan mitata tunnuslukuanalyysin avulla. Tunnusluvut laaditaan oikaistusta tilinpäätöksen perusteella. Ne jaetaan kolmeen ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden eli rahoituksen ja maksuvalmiuden eli likviditeetin tunnuslukuihin. Omiksi ryhmikseen voidaan erottaa lisäksi tehokkuutta mittaavat kiertonopeuden

tunnusluvut ja niin sanotut Z-luvut, joilla ennustetaan konkurssin mahdollisuutta. (Niskanen & Niskanen 2004, 110.) Tässä työssä käsitellään Yritystutkimus ry:n tilinpäätösanalyysioppaan tunnuslukuja.

3.5.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuus on yrityksen toiminnan ja menestymisen perusta. Kannattavuutta voidaan mitata absoluuttisena lukuna, jolla mitataan yrityksen tuottojen ja tilikauden jaksotettujen menojen suhdetta. (Ikäheimo ym. 2016, 105). Absoluuttisen kannattavuuden mittareita ovat esimerkiksi liikevoittoa ja nettotulosta kuvaavat mittarit. Suhteellisilla kannattavuusmittareilla, joita tilinpäätöstunnusluvut ovat, jaetaan absoluuttinen kannattavuus suhteuttamalla tilinpäätöserällä. Kannattavuuden tunnusluvut mittaavat pääasiassa lyhyen aikavälin kannattavuutta. Mikäli halutaan tarkastella pidemmän aikavälin kannattavuutta, voidaan tarkastella useiden peräkkäisten vuosien analyysituloksia. (Niskanen & Niskanen 2004, 112.)

Käyttökate ei ole virallisen tuloslaskelman kaavassa. Oikaistuun tuloslaskelmaan käyttökate on laskettu siten, että liikelokseeseen on lisätty tuloslaskelmassa olevat poistot ja arvonalennukset. Käyttökateprosentilla saadaan selville yrityksen liiketoiminnan tulos ennen poistoja ja rahoitus-eriä. Käyttökateprosenttia (kaava 1) voidaan käyttää ainoastaan silloin, kun vertaillaan saman alan yrityksiä keskenään, koska tavoitearvo vaihtelee toimialoittain. (Yritystutkimus ry 2017, 63-64.)

KAAVA 1. Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökate \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Liiketulos saadaan suoraan oikaistusta tuloslaskelmasta. Se kertoo yrityksen tuloksen ennen rahoituseriä ja veroja. Liiketulosprosentilla (kaava 2) voidaan vertailla yksittäisen yrityksen lisäksi saman toimialan ja myös eri toimialojen yrityksiä keskenään. Yrityksen liiketulosprosentti on hyvä sen ollessa yli 10 %, tyydyttävä, kun se on 5-10 % ja heikko ollessaan alle 5 %. (Yritystutkimus ry 2017, 64-65)

KAAVA 2. Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulos \%} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Kun liiketulokseen lisätään tuloslaskelman rahoitustuotot ja vähennetään rahoituskulut ja vero, saadaan nettotulos. Kun yrityksen nettotulos % (kaava 3) on positiivinen, voidaan sen toimintaa pitää kannattavana. (Yritystutkimus ry 2017, 65)

KAAVA 3. Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulos \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Rahoitustulosprosentin (kaava 4) on oltava positiivinen, jotta se riittää yrityksen lainojen lyhennyksiin, investointien omarahoitusosuuksiin, käyttöpääoman lisäykseen ja voitonjakoon. Rahoitustulos saadaan lisäämällä nettotulokseen ennen liiketulosta vähennetyt poistot ja arvonalentumiset. (Yritystutkimus ry 2017, 65)

KAAVA 4. Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulos \%} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

3.5.2 Pääoman tuotto

Kokonaispääoman tuotto % (kaava 5) kertoo yrityksen kyvystä tuottaa tulosta kaikelle sen toimintaan sidotulle pääomalle. Siihen ei vaikuta yrityksen veronmaksupolitiikka eikä eri yhtiömuodoista johtuva verotustekniikka. Tunnusluvussa verrataan yrityksen tulosta en-

nen rahoituskuluja ja veroja pääomaan, joka on sitoutunut yrityksen toimintaan (Alma Talent 2018). Yritystutkimus ry:n (2017, 66) mukaan kokonaispääoman tuoton ohjearvot ovat seuraavat: yli 10 % = hyvä, 5-10 % = tyydyttävä, alle 5 % = heikko.

KAAVA 5. Kokonaispääoman tuotto prosentti

Kokonaispääoman tuotto % =	$\frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin} = \text{kokonaispääoma}} \times 100$
----------------------------	---

Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI) (kaava 6) esittää, kuinka paljon yritys on tehnyt tulosta suhteessa liiketoimintaan sijoitettuun omaan ja vieraaseen pääomaan. Sijoitettua pääomaa ovat omapääoma sekä korollinen vieras pääoma. (Kallunki 2014, 86).

KAAVA 6. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto % =	$\frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$
-------------------------------	--

Oman pääoman tuotto % (ROE) (kaava 7) kertoo, kuinka paljon tuottoa on kertynyt yrityksen pääomalle tilikauden aikana. Tuotto prosenttien tavoitetaso määräytyy sen mukaan, millaisen tuottotavoitteen omistajat asettavat pääomalle. (Alma Talent 2018)

KAAVA 7. Oman pääoman tuotto prosentti

Oman pääoman tuotto % =	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$
-------------------------	--

3.5.3 Rahoituksen tunnusluvut

Rahoituksen tunnusluvut mittaavat yrityksen vakavaraisuutta. Tunnuslukujen avulla voidaan tarkastella, riittääkö yrityksen kannattavuus kattamaan yrityksen rahoitukselliset velvoitteet, kuten lainojen korot ja lyhennykset. Rahoituksen tunnusluvut voidaan jakaa staattisiin eli rahoitusrakenteen ja dynaamisiin eli rahoituksen riittävyyden mittareihin. (Alma Talent 2018.) Tässä työssä tarkastellaan staattisia tunnuslukuja.

Omavaraisuusaste- % (kaava 8) kertoo yrityksen omavaraisuusasteesta, tappionsietokyvystä sekä yrityksen kyvystä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Mitä suurempi arvo on, sitä parempi omavaraisuusaste yrityksellä on ja sitä vakaammalla pohjalla yrityksen liiketoiminta on. Omavaraisuusasteelle on asetettu seuraavia ohjearvoja: yli 40 % = hyvä, 20-40 % = tyydyttävä ja alle 20 % = heikko. (Yritystutkimus ry 2017, 69-70.)

KAAVA 8. Omavaraisuusasteprosentti

$$\text{Omavaraisuusaste \%} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus- % (kaava 9) kuvaa yrityksen velkojen suhdetta liikevaihtoon. Mikäli velkaantuneisuus- % on korkea, edellyttää se yritykseltä myös hyvää käyttökatetta, jotta se kykenee selviytymään lainojen hoidosta. (AlmaTalent 2018)

KAAVA 9. Velkaprosentti

$$\text{Velka \%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat - saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12kk)}} \times 100$$

Mikäli yrityksellä on paljon sellaista rahoitusomaisuutta, jolla voidaan maksaa velkoja pois, antaa nettovelka- % (kaava 10) arvo oikeamman kuvan yrityksen velkaantuneisuudesta kuin suhteellinen velkaantuneis- %. Sellaiseksi rahoitusomaisuudeksi, joka katsotaan olevan likvidiä, ovat esimerkiksi kassavarat, rahoitusarvopaperit ja muut helposti rahaksi muutettavat varat. (Yritystutkimus ry 2018, 71)

KAAVA 10. Nettovelkaprosentti

Nettovelka % =	$\frac{\text{Oikaistun taseen velat-saadut ennakot-rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Liikevaihto (12kk)}}$
----------------	--

Net gearing (nettovelkaantumisaste- %) mittaa yrityksen korollisen velan ja oman pää-oman suhdetta (kaava 11). Luku kertoo, mikä on omistajien sijoittaman pääoman ja korollisten rahoittajilta lainattujen velkojen suhde. Mitä korkeampi luku on, sitä korkeampi on yrityksen velkaantumisaste. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 10 %, on se erinomainen, alle 60 % = hyvä, alle 120 % tyydyttävä, alle 200 % välttävä ja yli 200 % heikko. (Alma Talent 2018)

KAAVA 11. Net gearing

Net gearing =	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$
---------------	---

Käyttöpääoma- % (kaava 12) kuvaa käyttöpääoman suhdetta liikevaihtoon.

KAAVA 12. Käyttöpääomaprocentti

Käyttöpääoma % =	$\frac{\text{Käyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$
------------------	--

Tarkemmin käyttöpääomaa voidaan tarkastella esimerkiksi ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoaikoja laskemalla. Myyntisaamisten (kaava 13) kiertoaika kertoo kuinka kauan kestää ennen kuin saamiset ovat rahana yrityksen kassassa.

KAAVA 13. Myyntisaamisten kiertoaika, päivää

Myyntisaamisten kiertoaika pv =	$\frac{365 \times (\text{Myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset})}{\text{Liikevaihto (12kk)}}$
---------------------------------	---

Ostovelkojen kiertoaika (kaava 14) puolestaan kertoo, kuinka pitkä on yrityksen keskimäärin käyttämä maksuaika ostoveljoissa. (Yritystutkimus ry 2018 72)

KAAVA 14. Ostovelkojen kiertoaika, päivää

Ostovelkojen kiertoaika, pv =	$\frac{365 \times (\text{Ostovelat} + \text{sisäiset ostot})}{\text{Ostot} + \text{Ulkopuoliset palvelut (12kk)}}$
-------------------------------	--

Nettokäyttöpääoma- % on nettokäyttöpääoman suhde liikevaihtoon (kaava 15). Luku kertoo kuinka paljon vaihto- ja rahoitusomaisuudesta on katettu omalla pääomalla sekä pitkäaikaisella vieraalla pääomalla. (Yritystutkimus ry 2017, 73-74)

KAAVA 15. Nettokäyttöpääomaprosentti

Nettokäyttöpääoma % =	$\frac{\text{Nettokäyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$
-----------------------	--

3.5.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmius tarkoittaa yrityksen kykyä selviytyä kaikista maksuvelvoitteistaan ajallaan. Yrityksen maksuvalmius eli likviditeetti on riittävä silloin, kun se pystyy suoriutumaan joka hetki kaikista maksuistaan kassassa olevilla varoilla tai helposti rahaksi muutettavalla omaisuudellaan. Kun yrityksen likviditeetti on hyvä, sen ei tarvitse turvautua kalliiseen lyhytaikaiseen rahoitukseen, eikä sen tarvitse maksaa viivästyskorkoja. (Kallunki, 2014, 123)

Quick ratio –tunnusluku kuvaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan pelkällä rahoitusomaisuudella (kaava 16). Quick ratio on hyvä silloin, kun tunnusluku on yli 1, tyydyttävä tunnusluvun ollessa 0,5 -1 ja heikko, kun tunnusluku on alle 0,5. (Yritystutkimus ry 2017, 74)

KAAVA 16. Quick ratio

Quick ratio =	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus-osatuloutussaamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma - saadut ennakot}}$
---------------	---

Current ratio –tunnusluvussa tarkastelujakso on pidempi kuin Quick ratioissa. Se kuvaa yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä (kaava 17). Current ratioissa nopeasti rahaksi muutettaviin eriin lasketaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus. (Alma Talent 2018) Yritystutkimus ry:n (2017, 75) antamat ohjearvot Current ratioille ovat: yli 2 = hyvä, 1-2 tyydyttävä ja alle 1 heikko.

KAAVA 17. Current ratio

Current ratio =	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$
-----------------	--

Vieraan pääoman takaisinmaksukykyä tarkastellaan rahoitustuloksen avulla (kaava 18). Vertailuluku tunnusluvulle saadaan yrityksen velkojen keskimääräisestä laina-ajasta. (Yritystutkimus ry 2017, 75)

KAAVA 18. Vieraan pääoman takaisinmaksuaika, vuosia

Vieraan pääoman takaisin maksuaika, vuosia =	$\frac{\text{Sijoitettu vieras pääoma tilikauden lopussa}}{\text{Rahoitustulos (12 kk)}}$
---	---

Lainojen hoitokate –tunnusluku mittaa tuloksen rahoituksellista riittävyyttä vieraan pääoman velvoitteiden hoitamiseen (kaava 19). Yrityksen lainojenhoitokyvystä saa luotettavimman kuvan, kun tarkastelee tunnuslukua useamman vuoden jaksolta. Lainojen hoitokate on hyvä tunnusluvun ollessa yli 2, tyydyttävä välillä 1-2 ja heikko tunnusluvun ollessa alle 1. (Yritystutkimus ry 2017, 76)

KAAVA 19. Lainojen hoitokate

Lainojen hoitokate =	$\frac{\text{Rahoitustulos} + \text{rahoituskulut}}{\text{Rahoituskulut} + \text{pitkäaikaisten lainojen lyhennykset}}$
----------------------	---

3.5.5 Muut tunnusluvut

Liikevaihdon muutos % (kaava 20) kuvaa liiketoiminnan kasvua tai supistumista tarkasteluajanjaksolla. Arvoa on tarkasteltava myös suhteessa inflaatioon. Mikäli yrityksen liikevaihdon kasvu ylittää inflaation, on se saavuttanut reaalista kasvua. (Alma Talent 2018.)

KAAVA 20. Liikevaihdon muutosprosentti

Liikevaihdon muutos % =	$\frac{\text{Liikevaihto (12kk)} - \text{liikevaihto edellisellä kaudella (12kk)}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella (12kk)}} \times 100$
-------------------------	--

Liikevaihto / henkilö –tunnusluvulla (kaava 21) arvioidaan henkilöstön tehokkuutta (Yritystutkimus ry 2017, 78).

KAAVA 21. Liikevaihto per henkilö

Liikevaihto / henkilö =	$\frac{\text{Liikevaihto (12 kk)}}{\text{Henkilökunta keskimäärin}}$
-------------------------	--

4 P-H KULJETUS OY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI

P-H Kuljetus Oy on lahtelainen, vuonna 1994 perustettu kuljetusalan yritys. Se tarjoaa kuljetuspalveluita kaikkialla Suomessa. Yrityksen tämänhetkiset ajoreitit kattavat lähes koko Päijät-Hämeen, osa reiteistä ylittää pääkaupunkiseudulle ja Kymenlaaksoon sekä muihin Etelä-Suomen kaupunkeihin. Tarvittaessa kuljetukset onnistuvat kaikkialle Suomessa. Sen toimikuvaaan kuuluu kaikenlaiset kappaletavarakuljetukset pienistä suuriin tavaroihin, myös kylmä- ja pakastekuljetukset. P-H Kuljetus hoitaa kuljetuksensa ammattitaidolla ja soveltuvien aikataulujen mukaisesti. (P-H Kuljetus 2018.)

P-H Kuljetuksen visio on olla oman toiminta-alueensa luotettava ja laadukas kuljetuspalveluita tuottava yritys. Yrityksen strategiana on tuottaa laadukasta, ammattitaitoista, luotettavaa ja ajallaan perillä olevaa kuljetusta kilpailukykyiseen hintaan asiakaslähtöisesti. P-H Kuljetuksen motto on: *Tyytyväinen asiakas on meille kunnia-asia!* (P-H Kuljetus 2018.)

P-H Kuljetus Oy:n omistajia ovat Petri Hagas ja Harri Napola. Petri Hagas omistaa yrityksen osakkeista 170 kpl ja Harri Napola loput 20 kpl. Petri Hagas toimii yrityksen toimitusjohtajana ja Harri Napola hallituksen puheenjohtajana. (Hagas 2018.)

P-H Kuljetus Oy:n päätoimiala on Tieliikenteen tavarankuljetus (49410). (Ytj 2018). Toimialaan kuuluu kaikenlainen tieliikenteen kuljetus, kuten puutavaran, raskaan tavaran, autojen ja irtotavaran kuljetus sekä eläin- ja kylmäkuljetukset, jätteen siirtokuljetus ja säiliöautokuljetukset. (Stat 2018.)

4.1 Oikaistut tuloslaskelmat ja taseet

4.1.1 Oikaistu tuloslaskelma

Virallista tuloslaskelmaa on analysoitu ja siihen on tehty tarvittavat oikaisut, jolloin on saatu oikaistu tuloslaskelma (taulukko 6) tilinpäätösanalyysia varten. Analysoidessa on käyty läpi kaikki mahdolliset oikaistavat erät: liiketoiminnan muut tuotot, laskennallinen palkkakorjaus, liiketoiminnan muut kulut, suunnitelman mukaiset poistot, tuotot osuuksista ja muista sijoituksista, muut korko- ja rahoitustuotot, korko- ja muut rahoituskulut, välittömät verot sekä satunnaiset tuotot ja kulut.

TAULUKKO 6. P-H Kuljetus Oy:n oikaistu tuloslaskelma vuosilta 2012 - 2017

OIKAISTU TULOSLASKELMA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LIKEVAIHTO	3 143 549	3 740 863	3 946 156	4 270 640	4 502 821	4 755 855
Liiketoiminnan muut tuotot	5 572	13 098	7 723	2 780	13 776	4 900
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	3 149 121	3 753 961	3 953 879	4 273 420	4 516 597	4 760 755
Aine ja tarvikkäkäyttö	-965 999	-1 125 638	-1 057 358	-1 067 479	-1 048 228	-1 382 763
Ulkopuoliset palvelut	-84 339	-135 286	-234 750	-297 279	-248 445	-132 743
Henkilöstökulut	-1 476 282	-1 767 421	-1 838 363	-1 992 656	-2 200 317	-2 295 458
Liiketoiminnan muut kulut	-324 952	-383 521	-467 737	-456 791	-473 355	-473 203
Valmisteveraston lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
KÄYTTÖKATE	297 549	342 095	355 671	459 215	546 252	476 589
Suunnitelman mukaiset poistot	-261 429	-269 819	-284 414	-325 542	-395 991	-518 633
LIIKETULOS	36 121	72 275	71 258	133 673	150 261	-42 044
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista						
Muut korko- ja rahoitustuotot	1	24	561	356	1 466	5 079
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-35 143	-38 208	-51 387	-54 784	-62 759	-73 533
Välittömät verot	-240	-8 870	-4 837	-17 005	-18 674	-150
NETTOTULOS	739	25 221	15 595	62 240	70 294	-110 648
Satunnaiset tuotot	5 097					
Satunnaiset kulut	-1 249	0	0	0	-1 700	0
KOKONAISTULOS	4 588	25 221	15 595	62 240	68 594	-110 648
Muut tuloksen oikaisut	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	4 588	25 221	15 595	62 240	68 594	-110 648

Tuloslaskeman liikevaihto koostuu yrityksen myyntituotoista. Liikevaihtoa tarkasteltaessa vuosina 2012-2017 voidaan todeta, että liikevaihto on ollut tarkasteluajankohtana noususuhdanteinen. Vuonna 2017 liikevaihto oli 1,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2012. Voidaankin todeta, että noin 52 % kehitys liikevaihdossa kertoo siitä, että yrityksen toiminnan kehittäminen on onnistunut liiketoiminnan osalta.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu vuosittain vuokratuotot kiinteistöstä, saadut työllistämisen- ja oppisopimuskorvaukset sekä saadut vahingonkorvaukset. Kaikkien yllä mainittujen tuottojen osalta kulut on kirjattu tuloslaskelman muihin kuluihin, joten liiketoiminnan muita tuottoja ei oikaista satunnaisiin eriin. Vuokratuottojen osalta voidaan todeta niiden kuuluvan liiketoiminnan muihin tuottoihin, koska P-H Kuljetus Oy:n toimialaan ei kuulu kiinteistöjen hallinta.

Liiketoiminnan kulut sisältävät ostot, ulkopuoliset palvelut, kuten vuokratyövoiman, henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut. Liiketoiminnan kulujen suurin erä on henkilöstökulut, joka on luonnollista kuljetuspalveluja tarjoavassa yrityksessä. Henkilöstökulut ovat nousseet samassa suhteessa liikevaihdon kanssa, joten yrityksen kulurakenne on pysynyt samanlaisena tässä suhteessa. Henkilöstökulut sisältävät myös osakkaiden palkkakulut, jonka vuoksi oikaistuun tuloslaskelmaan ei ole tehty palkkakorjausta.

Poistot on tehty ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Poistot on tehty tasapoistona tai menojäännöspoistona. Yrityksen poistot on mukautettu verotuspoistojen kanssa. Tilikauden poistoina on kirjattu poistomenetelmästä riippuen verotuksessa hyväksyttävä enimmäispoisto. Tilikaudella 2015 koneiden ja kaluston poistoprosenttia on muutettu siten, että menojäännöspoisto on 20-25 %. Tällä poistotavalla yritys voi jatkossa tehdä poistot joustavasti. Vuoden 2017 lopun aineellisten hyödykkeiden yhteissumman ollessa 2,2 miljoonaa euroa, poistojen mahdollinen jousto 25 % ja 20 % menojäännöspoiston välillä on noin 111 000 euroa.

Korko- ja muut rahoituskulut -erä sisältää lainoihin liittyvät korko- ja rahoituskulut, ostovelkojen viivästyskorot sekä verojen viivästysseuraamukset. Tähän erään kirjatut kulut ovat liiketoimintaan liittyviä kuluja, joten oikaistavia eriä ei ole.

Välittömiin veroihin on tehty oikaisu vuodelle 2012. Kyseisenä vuonna yritys on saanut veronpalautusta edellisten tilikausien veroista 5 097 euroa, joka on siirretty satunnaisiin tuotoihin. Lisäksi on laskettu vero vuodelle 2012, joka on yhteensä 1 489 euroa, tästä on kirjattu välillisiin veroihin 240 euroa ja satunnaisiin kuluihin 1 249 euroa, joka on verojen osuus satunnaisista tuotoista. Muut oikaistun tuloslaskelman erät saatiin suoraan virallisesta tuloslaskelmasta, eikä niiden osalta ollut tarvetta tehdä oikaisuja.

Vuoden 2017 negatiiviseen tulokseen vaikuttaa oleellisesti yksittäinen menoerä, joka koostuu konkurssiin menneen asiakkaan saamisten alaskirjauksesta. (Hagas 2018)

4.1.2 Oikaistut taseet

Yrityksen viralliset taseet on analysoitu ja tarvittavat oikaisut on tehty, jolloin on saatu oikaistut taseet tilinpäätösanalyysia varten. Analysoidessa on käyty läpi kaikki taseen erät. Ainoa oikaisu on tehty leasingvastuiden osalta. Leasingvastuut on lisätty sekä taseen vastaavaa (taulukko 7), että vastattavaa (taulukko 8) puolelle omalle kohdalleen.

TAULUKKO 7. Oikaistu tase vastaavaa vuosilta 2012 - 2017

OIKASTU TASE						
VASTAAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Maa- ja vesialueet	106 782	106 782	106 782	106 782	106 782	106 782
Rakennukset ja rakennelmat	135 401	125 112	116432	107702	99728	92421
Koneet ja kalusto	900 969	947 004	1 290 423	1 241 851	1 874 669	2 017 991
Muut aineelliset hyödykkeet	16 004	13 662	11 319	8 977	6 634	4 292
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 159 156	1 192 560	1 524 957	1 465 311	2 087 814	2 221 486
Muut osakkeet ja osuudet			10 000	10 000	10 000	10 000
Muut saamiset ja sijoitukset	1 000	1 000				
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteen:	1 000	1 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Leasingvastuukanta		108 758	126 361	64 544	9 475	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Myyntisaamiset	374 039	476 679	446 825	468 464	493 363	505 203
Muut saamiset	25 056	53 504	49 378	59 733	93 580	111 756
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	399 095	530 183	496 203	528 197	586 943	616 958
Rahat ja rahoitusarvopaperit	411	255	28	74	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 562 216	1 832 756	2 157 549	2 068 127	2 694 232	2 848 444

Vastaavaa puolen suurimpia eriä ovat aineelliset hyödykkeet sekä lyhytaikaiset saamiset. Aineellisiin hyödykkeisiin on kirjattu yrityksen omistama halli tontteineen sekä yrityksen omistuksessa oleva kuljetuskalusto. Lyhytaikaisten saamisten erä sisältää myyntisaamiset sekä muut saamiset.

Muutoksia oikaistun taseen vastaavaa puolella vuosina 2012 - 2017 on tapahtunut sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset -ryhmässä vuonna 2014, jolloin yritys on ostanut Fenno Road Oy:n osakkeita itselleen. Lisäksi vuodesta 2013 lähtien yrityksellä on ollut leasingvastuita kaluston liisauksesta. Leasing-sopimukset ovat päättyneet vuonna 2016.

Taseen vastattavaa puolelle tehty oikaaisu on leasingvastuukanta. Muutoin oikaistu tase noudattaa virallisen taseen lukuja. Taseen vastattavaa puoli sisältää oman pääoman sekä vieraan pääoman –erät.

TAULUKKO 8. Oikaistu tase vastattavaa vuosilta 2012-2017

OIKASTU TASE						
VASTATTAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
OMA PÄÄOMA						
Osake- tai muu peruspääoma	30 274	30 274	30 274	30 274	30 274	30 274
Kertyneet voittovarot	234 171	216 759	217 980	211 796	241 036	277 630
Tilikauden voitto	4 588	25 221	15 595	62 240	68 594	-110 648
Oma pääoma yhteensä	269 033	272 254	263 849	304 310	339 904	197 256
Oikaistu oma pääoma yhteensä	269 033	272 254	263 849	304 310	339 904	197 256
VIERAS PÄÄOMA						
Lainat rahoituslaitoksilta	488 633	441 421	650 282	570 722	877 751	1 183 197
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	488 633	441 421	650 282	570 722	877 751	1 183 197
Leasingvastuukanta		108 758	126 361	64 544	9 475	0
Korolliset lyhytaikaiset velat	20 400	312 013	342 594	330 779	390 782	572 117
Ostovelat	432 901	144 716	302 938	258 309	512 903	248 949
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	351 249	553 595	471 524	539 463	563 417	646 926
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	804 550	1 010 323	1 117 056	1 128 551	1 467 102	1 467 991
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	1 293 183	1 451 744	1 767 338	1 699 273	2 344 853	2 651 188
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 562 216	1 832 756	2 157 549	2 068 127	2 694 232	2 848 444

Yrityksen omaan pääomaan on kirjattu osakepääoma sekä kertyneet voittovarot. Vieraspääoma on jaettu pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Pitkäaikaisiin velkoihin on kirjattu lainat rahoituslaitoksilta ja lyhytaikaisiin velkoihin rahoituslaitoslainojen seuraavan tilikauden lyhennyserät, ostovelat sekä muut lyhytaikaiset velat. Näiden lisäksi oikaistun taseen vieraaseen pääomaan on kirjattu taseen ulkopuolelta yrityksen leasingvastuukanta.

4.2 Prosenttiperusteinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Taulukossa 9 esitetään P-H Kuljetuksen prosenttiperusteinen tuloslaskelma koko tarkastelujaksolta. Yrityksen käyttökate suhteessa liikevaihtoon on selvästi parantunut vuodesta 2012 vuoteen 2017. Myös muut erät ovat niukasti parantuneet tarkasteluajanjaksolla lukuun ottamatta vuotta 2017, jonka tulokseen vaikuttaa suuri luottotappiokirjaus.

PROSENTTIPERUSTEINEN TULOSLASKELMA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LIKEVAIHTO	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,18 %	0,35 %	0,20 %	0,07 %	0,31 %	0,10 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,18 %	100,35 %	100,20 %	100,07 %	100,31 %	100,10 %
Aine ja tarvikkeikäyttö	-30,73 %	-30,09 %	-26,79 %	-25,00 %	-23,28 %	-29,07 %
Ulkopuoliset palvelut	-2,68 %	-3,62 %	-5,95 %	-6,96 %	-5,52 %	-2,79 %
Henkilöstökulut	-46,96 %	-47,25 %	-46,59 %	-46,66 %	-48,87 %	-48,27 %
Liiketoiminnan muut kulut	-10,34 %	-10,25 %	-11,85 %	-10,70 %	-10,51 %	-9,95 %
Valmisteveraston lisäys/vähennys	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
KÄYTTÖKATE	9,47 %	9,14 %	9,01 %	10,75 %	12,13 %	10,02 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-8,32 %	-7,21 %	-7,21 %	-7,62 %	-8,79 %	-10,91 %
LIIKETULOS	1,15 %	1,93 %	1,81 %	3,13 %	3,34 %	-0,88 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,03 %	0,11 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1,12 %	-1,02 %	-1,30 %	-1,28 %	-1,39 %	-1,55 %
Välittömät verot	-0,01 %	-0,24 %	-0,12 %	-0,40 %	-0,41 %	0,00 %
NETTOTULOS	0,02 %	0,67 %	0,40 %	1,46 %	1,56 %	-2,33 %
KOKONAISTULOS	0,15 %	0,67 %	0,40 %	1,46 %	1,52 %	-2,33 %
TILIKAUDEN TULOS	0,15 %	0,67 %	0,40 %	1,46 %	1,52 %	-2,33 %

TAULUKKO 9. P-H Kuljetus Oy:n prosenttiperusteinen tuloslaskelma

Prosenttiperusteinen tase on esitetty taulukossa 10. Taseen vastaavaa puolella aineellisten hyödykkeiden osuus taseen loppusummasta on vuosittain kasvanut, vuonna 2017 se oli noin 78 prosenttia. Lyhytaikaisten saamisten osuus on puolestaan laskenut, joka tarkoittaa sitä, että tilinpäätöshetken myyntisaamisten osuus on pienentynyt vuosittain.

Oman pääoman suhde taseen loppusummaan on pienentynyt jatkuvasti vuodesta 2012 vuoteen 2017. Jakokelpoinen vapaa oma pääoma on siis pienentynyt tarkastelujakson aikana. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuus taseen loppusummasta on kasvanut eli yritys on joutunut lisäämään ulkopuolista rahoitusta tarkastelujakson aikana.

TAULUKKO 10. P-H Kuljetus Oy:n prosenttiperusteinen tase

Prosenttiperusteinen tase						
VASTAAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Maa- ja vesialueet	6,84 %	5,83 %	4,95 %	5,16 %	3,96 %	3,75 %
Rakennukset ja rakennelmat	8,67 %	6,83 %	5,40 %	5,21 %	3,70 %	3,24 %
Koneet ja kalusto	57,67 %	51,67 %	59,81 %	60,05 %	69,58 %	70,85 %
Muut aineelliset hyödykkeet	1,02 %	0,75 %	0,52 %	0,43 %	0,25 %	0,15 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	74,20 %	65,07 %	70,68 %	70,85 %	77,49 %	77,99 %
Muut osakkeet ja osuudet						
Muut saamiset ja sijoitukset	0,06 %	0,05 %				
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0,06 %	0,05 %	0,46 %	0,48 %	0,37 %	0,35 %
Leasingvastuukanta		5,93 %	5,86 %	3,12 %	0,35 %	
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Myyntisaamiset	23,94 %	26,01 %	20,71 %	22,65 %	18,31 %	17,74 %
Muut saamiset	1,60 %	2,92 %	2,29 %	2,89 %	3,47 %	3,92 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25,55 %	28,93 %	23,00 %	25,54 %	21,79 %	21,66 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	0,03 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
VASTATTAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
OMA PÄÄOMA						
Osake- tai muu peruspääoma	1,94 %	1,65 %	1,40 %	1,46 %	1,12 %	1,06 %
Kertyneet voittovarot	14,99 %	11,83 %	10,10 %	10,24 %	8,95 %	9,75 %
Tilikauden voitto	0,29 %	1,38 %	0,72 %	3,01 %	2,55 %	-3,88 %
Oma pääoma yhteensä	17,22 %	14,85 %	12,23 %	14,71 %	12,62 %	6,93 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	17,22 %	14,85 %	12,23 %	14,71 %	12,62 %	6,93 %
VIERAS PÄÄOMA						
Lainat rahoituslaitoksilta	31,28 %	24,09 %	30,14 %	27,60 %	32,58 %	41,54 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	31,28 %	24,09 %	30,14 %	27,60 %	32,58 %	41,54 %
Leasingvastuukanta	0,00 %	5,93 %	5,86 %	3,12 %	0,35 %	0,00 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	1,31 %	17,02 %	15,88 %	15,99 %	14,50 %	20,09 %
Ostovelat	27,71 %	7,90 %	14,04 %	12,49 %	19,04 %	8,74 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	22,48 %	30,21 %	21,85 %	26,08 %	20,91 %	22,71 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	51,50 %	55,13 %	51,77 %	54,57 %	54,45 %	51,54 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	82,78 %	79,21 %	81,91 %	82,16 %	87,03 %	93,07 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Trendianalyysi tehtiin vuosilta 2012 -2017. Kuten taulukosta 11 voi havaita, yrityksen liike-toiminta on kehittynyt hyvää vauhtia tarkasteluajanjakson aikana. Liikevaihto on lisääntynyt kaikkina ajanjakson vuosina, yhteensä 51 prosenttia vuodesta 2012 vuoteen 2017.

Yrityksen käyttökate on kohonnut tarkastelujakson aikana kaikkiaan 60 prosenttia. Liiketu-
los on moninkertaistunut vuoteen 2016, vuonna 2017 se on laskenut poikkeuksellisen
luottotappiokirjauksen vuoksi. Samoin tilikauden tulos on kehittynyt positiiviseen suuntaan
vuoteen 2016 saakka.

TAULUKKO 11. P-H Kuljetus Oy:n trendianalyysin tuloslaskelma

TRENDIANALYYSI / TUOSLASKELMA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LIKEVAIHTO	100 %	119 %	126 %	136 %	143 %	151 %
Liiketoiminnan muut tuotot	100 %	235 %	139 %	50 %	247 %	88 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100 %	119 %	126 %	136 %	143 %	151 %
Aine ja tarvikekäyttö	100 %	117 %	109 %	111 %	109 %	143 %
Ulkopuoliset palvelut	100 %	160 %	278 %	352 %	295 %	157 %
Henkilöstökulut	100 %	120 %	125 %	135 %	149 %	155 %
Liiketoiminnan muut kulut	100 %	118 %	144 %	141 %	146 %	146 %
Valmisteveraston lisäys/vähennys	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
KÄYTTÖKATE	100 %	115 %	120 %	154 %	184 %	160 %
Suunnitelman mukaiset poistot	100 %	103 %	109 %	125 %	151 %	198 %
LIIKETULOS	100 %	200 %	197 %	370 %	416 %	-116 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista						
Muut korko- ja rahoitustuotot	100 %	2587 %	61655 %	39171 %	161098 %	558151 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	100 %	109 %	146 %	156 %	179 %	209 %
Välittömät verot	100 %	3696 %	2016 %	7087 %	7782 %	62 %
NETTOTULOS	100 %	3412 %	2110 %	8421 %	9511 %	-14971 %
Satunnaiset tuotot	100 %					
Satunnaiset kulut	100 %	0 %	0 %	0 %	136 %	0 %
KOKONAISTULOS	100 %	550 %	340 %	1357 %	1495 %	-2412 %
Muut tuloksen oikaisut	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
TILIKAUDEN TULOS	100 %	550 %	340 %	1357 %	1495 %	-2412 %

Taseen trendianalyysistä (taulukko 12) ilmenee, että yrityksen aineelliset hyödykkeet ovat
liki kaksikertaistuneet tarkastelujakson aikana. Vastaavasti leasingvastuut ovat loppuneet
kokonaan vuonna 2017. Lyhytaikaisten saamisten osuus on kasvanut 55 prosenttia. Oma
pääoma on vuonna 2017 vain 73 prosenttia vuoden 2012 arvosta. Muina vuosina senkin
kehitys on ollut positiivinen, mutta vuoden 2017 tappio laskee arvoa. Myös vieraan pää-
oman osuus on kasvanut reilusti, joka on luonnollista aineellisten hyödykkeiden erän kas-
vaessa. Taseen loppusumma on vuonna 2017 82 prosenttia suurempi kuin vuonna 2012.

TAULUKKO 12. Trendianalyysin tase

Trendianalyysin tase						
VASTAAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Maa- ja vesialueet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Rakennukset ja rakennelmat	100 %	92 %	86 %	80 %	74 %	68 %
Koneet ja kalusto	100 %	105 %	143 %	138 %	208 %	224 %
Muut aineelliset hyödykkeet	100 %	85 %	71 %	56 %	41 %	27 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	100 %	103 %	132 %	126 %	180 %	192 %
Muut osakkeet ja osuudet			100 %	100 %	100 %	100 %
Muut saamiset ja sijoitukset	100 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	100 %	100 %	1000 %	1000 %	1000 %	1000 %
Leasingvastuukanta		100 %	116 %	59 %	9 %	0 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Myyntisaamiset	100 %	127 %	119 %	125 %	132 %	135 %
Muut saamiset	100 %	214 %	197 %	238 %	373 %	446 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	100 %	133 %	124 %	132 %	147 %	155 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	100 %	62 %	7 %	18 %	0 %	0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 %	117 %	138 %	132 %	172 %	182 %
VASTATTAVAA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
OMA PÄÄOMA						
Osake- tai muu peruspääoma	100,00 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Kertyneet voittovarat	100,00 %	93 %	93 %	90 %	103 %	119 %
Tilikauden voitto	100,00 %	550 %	340 %	1357 %	1495 %	-2412 %
Oma pääoma yhteensä	100,00 %	101 %	98 %	113 %	126 %	73 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	100,00 %	101 %	98 %	113 %	126 %	73 %
VIERAS PÄÄOMA						
Lainat rahoituslaitoksilta	100,00 %	90 %	133 %	117 %	180 %	242 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	100,00 %	90 %	133 %	117 %	180 %	242 %
Leasingvastuukanta		100 %	116 %	59 %	9 %	0 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	100,00 %	1529 %	1679 %	1621 %	1916 %	2804 %
Ostovelat	100,00 %	33 %	70 %	60 %	118 %	58 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	100,00 %	158 %	134 %	154 %	160 %	184 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	100,00 %	126 %	139 %	140 %	182 %	182 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	100,00 %	112 %	137 %	131 %	181 %	205 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	117 %	138 %	132 %	172 %	182 %

4.3 Kassavirtalaskelma (YTN)

Kassavirtalaskelma on laadittu oikaistun tuloslaskelman, oikaistujen taseiden sekä tilinpäätösten liitetietojen pohjalta. Kassavirtalaskelma esitetään taulukossa 13.

TAULUKKO 13. Kassavirtalaskelma vuosilta 2012 - 2017

KASSAVIRTALASKELMA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LIIKETULOS	36 121	72 275	71 258	133 673	150 261	-42 044
+ Poistot ja arvonalentumiset	261 429	269 819	284 414	325 542	395 991	518 633
= KÄYTTÖKATE	297 549	342 095	355 671	459 215	546 252	476 589
+/- Toiminnallisen käytöpääoman lisäys/vähennys	183 794	-216 927	110 131	-8 683	219 801	-210 460
= TOIMINTAJÄÄMÄ	481 343	125 167	465 802	450 532	766 053	266 129
+ Rahoitustuotot	1	24	561	356	1 466	5 079
- Rahoituskulut	-35 143	-38 208	-51 387	-54 784	-62 759	-73 533
- Verot	-240	-8 870	-4 837	-17 005	-18 674	-150
+/- Satunnaiset tuotot/kulut	3 849	0	0	0	-1 700	0
= RAHOITUSYLIJÄÄMÄ	449 810	78 113	410 140	379 099	684 386	197 525
+/- Investoinnit (netto)	-508 940	-300 668	-616 810	-265 897	-1 018 493	-652 305
+/- Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys	0	0	-9 000	0	0	0
= INVESTOINTIJÄÄMÄ	-59 130	-222 555	-215 670	113 202	-334 107	-454 780
+/- Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys	102 718	-47 213	208 862	-79 561	307 030	305 446
+/- Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman lisäys/vähennys	-23 177	291 613	30 581	-11 815	60 003	181 334
+/- Oman pääoman maksullinen lisäys/vähennys						
- Osingonjako / yksityiskäyttö	-20000	-22000	-24000	-21780	-33000	-32000
= RAHAVAROJEN MUUTOS	411	-155	-228	47	-74	0
+ Rahavarat tilikauden alussa	0	411	255	28	74	0
- Rahavarat tilikauden lopussa	411	255	28	74	0	0
=	0	0	0	0	0	0

Yrityksen toimintajäämä kertoo myyntitulojen jäljellä olevan määrän, kun kaikki liiketoiminnan lyhytvaikutteiset menot on maksettu. Mikäli toimintajäämä pysyy jatkuvasti positiivisena, voidaan yrityksen toimintaa tulkita kannattavaksi ja sen maksuvalmiuden olevan kunnossa. (Yritystutkimus ry 2017, 60.) P-H Kuljetus Oy:n toimintajäämä vuosina 2012 - 2017 on jatkuvasti positiivinen. Vuonna 2012 toimintajäämä on kasvanut huomattavasti vuoteen 2016 saakka johtuen siitä, että yrityksen myyntisaamiset tilikauden lopussa on kasvanut edellisestä vuodesta. Vuonna 2017 toimintajäämä on laskenut oleellisesti verrattuna edelliseen vuoteen johtuen sen tekemästä tappiosta.

Rahoitusjäämän positiivisuus kertoo yrityksen kyvystä suoriutua tulorahoituksella ainakin osittain investoinneistaan ja mahdollisesti myös lyhentämään lainojaan. Mikäli rahoitusylijäämä on negatiivinen, tarkoittaa se sitä, että yrityksen velkaantuminen lisääntyy. (Yritystutkimus ry 2017, 60.) P-H Kuljetus Oy:n rahoitusjäämä on vuosina 2012 - 2017 koko ajan positiivinen, joka kertoo siitä, että yritys kykenee suoriutumaan tulorahoituksella ainakin osittain investoinneistaan ja mahdollisesti myös lyhentämään lainojaan.

Investointijäämä kertoo, onko yrityksen liiketoiminnasta saadut tulot riittänyt aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä sijoitusomaisuuden investointeihin (Yritystutkimus ry 2017, 60). P-H Kuljetus Oy:n investointijäämä on ollut lähes kaikkina tarkastelujakson vuosina negatiivinen. Kassavirtalaskelman investointijäämän jälkeiset rivit kertovat, että negatiivinen investointijäämä on katettu vieraan pääoman lisäyksellä.

4.4 Tunnusluvut

4.4.1 Kannattavuuden tunnusluvut

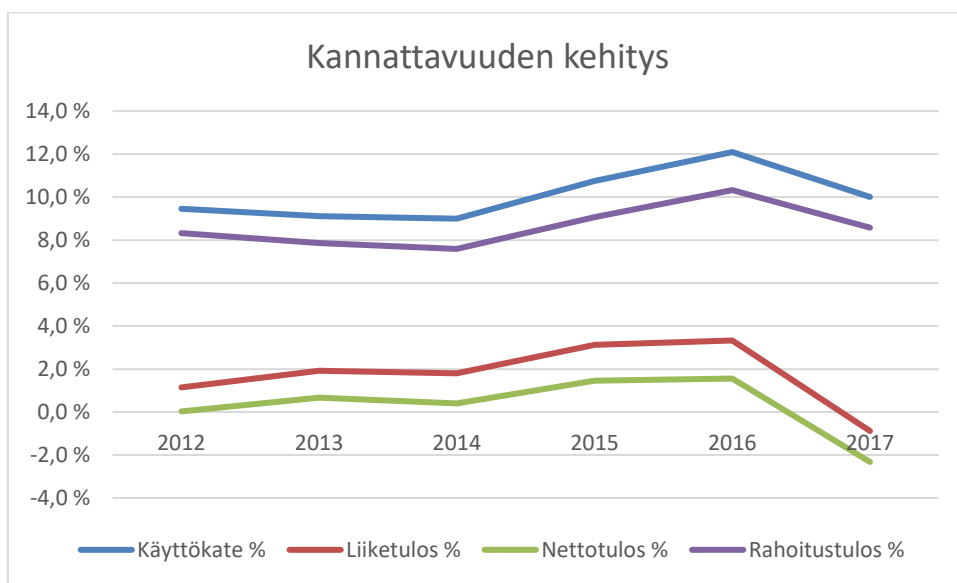
Taulukosta 14 voidaan nähdä, että P-H Kuljetus Oy:n käyttökateprosentti vaihtelee vuosittain 9 ja 12,1 prosentin välillä. Palveluyritysten käyttökateprosentti asettuu yleensä 5-15 % välille (Yritystutkimus ry 2017, 64). Voidaankin todeta, että tarkasteltavan yrityksen käyttökateprosentti on ohjearvojen sisällä ja näin ollen riittävä.

Taulukon 14 mukaan yrityksen liikeulosprosentti on heikko. Liikeulosprosentin tulisi olla yli 5, jotta se olisi tyydyttävä ja yli 10, jotta se olisi hyvä. (Yritystutkimus ry 2017, 64). Tarkastelujaksolla liikeulosprosentin on kuitenkin ollut nousujohteinen (kuvio 2), joka kertoo yrityksen toiminnan oikeasuuntaisesta kehittämisestä. Lisäksi liikeulosprosentin ollessa positiivinen, kertoo se, että yrityksen käyttökate on riittänyt kattamaan yrityksen suunnitelman mukaiset poistot. Kuitenkin vuonna 2017 liikeulosprosentti on mennyt miinukselle, jota selittää konkurssiin menneen asiakkaan saamisten luottotappioksi kirjauksella.

TAULUKKO 14. Kannattavuuden tunnusluvut vuosilta 2012 - 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Käyttökate %	9,4 %	9,1 %	9,0 %	10,7 %	12,1 %	10,0 %
Liikeulos %	1,1 %	1,9 %	1,8 %	3,1 %	3,3 %	-0,9 %
Nettotulos %	0,02 %	0,67 %	0,39 %	1,46 %	1,56 %	-2,32 %
Rahoitustulos %	8,3 %	7,9 %	7,6 %	9,1 %	10,3 %	8,6 %

Yrityksen nettotulosprosentti on positiivinen vuosina 2012 - 2016, kuten taulukosta 14 voidaan nähdä. Positiivinen nettotulosprosentti kertoo, että yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana. Vuonna 2017 nettotulosprosentti on miinusmerkkinen, joka kertoo 2017 päättyneen tilikauden tappiosta. Rahoitustuloksen ollessa vuosina 2012 - 2017 7,6 prosentin ja 10,3 prosentin välillä voidaan sen todeta riittävän lainojen lyhennyksiin, investointien omarahoitusosuuksiin ja voitonjakoon omalle pääomalle.

KUVIO 2. Kannattavuuden kehitys vuosina 2012-2017

Kannattavuuden tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat kehittyneet positiivisesti tarkastelujaksolla vuoteen 2016. Poikkeuksellinen tilikausi 2017 on saanut luvut laskemaan.

4.4.2 Pääoman tuotto

Taulukossa 15 on kuvattu pääoman tuotto prosentit. Kokonaispääoman tuotto prosentille on annettu seuraavat ohjearvot: alle 5 % on heikko, 5-10 % on tyydyttävä ja yli 10 % on hyvä. P-H Kuljetus Oy:n kyseinen luku on ollut vuosina 2012 – 2014 ja 2017 heikko ja vuosina 2015 ja 2016 tyydyttävä. Sijoitetun pääoman tuotto % on kasvanut tarkastelujaksolla vuoteen 2016 saakka, 2017 se on mennyt miinukselle.

TAULUKKO 15 pääoman tuotto prosentit

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kokonaispääoman tuotto %	2,3 %	4,3 %	3,6 %	6,3 %	6,4 %	-1,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,8 %	8,0 %	6,3 %	10,9 %	10,8 %	-2,1 %
Oman pääoman tuotto %	0,3 %	9,3 %	5,8 %	21,9 %	21,8 %	-41,2 %

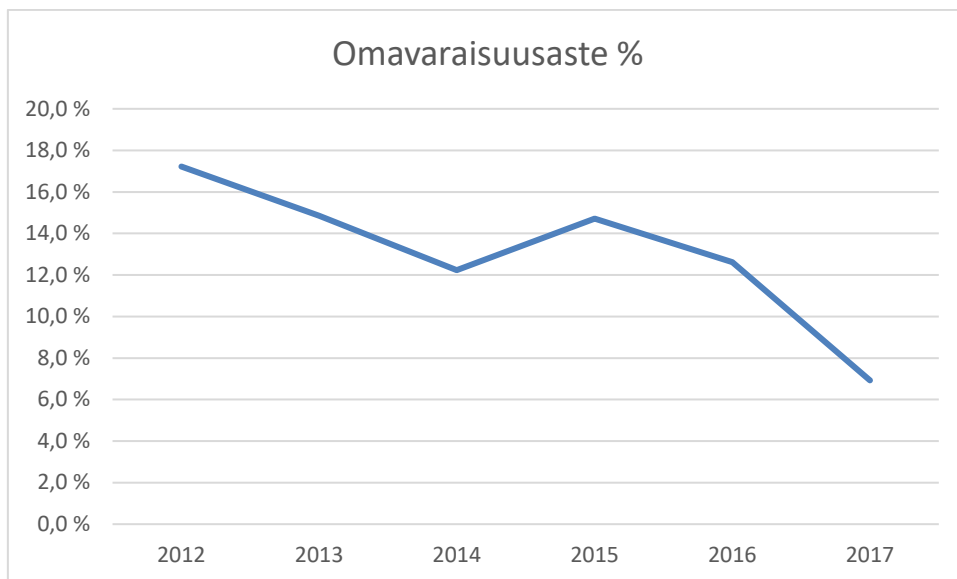
4.4.3 Rahoituksen tunnusluvut

Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysin mukaan omavaraisuusasteen katsotaan olevan hyvä, jos se on yli 40 %, tyydyttävä sen ollessa 20-40 % ja heikko silloin, kun se on alle 20 %.

TAULUKKO 16. P-H Kuljetus Oy:n rahoituksen tunnusluvut

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Omavaraisuusaste %	17,2 %	14,9 %	12,2 %	14,7 %	12,6 %	6,9 %
Velka %	41,1 %	38,8 %	44,8 %	39,8 %	52,1 %	55,7 %
Nettovelka %	25,6 %	34,6 %	44,8 %	39,8 %	52,1 %	55,7 %

P-H Kuljetus Oy:n omavaraisuusaste prosentti vuosina 2012-2016 (taulukko 16) oli keskimäärin 14,3 %, joka tarkoittaa, että yrityksen omavaraisuusaste on heikko. Koko tarkastelujakson aikana omavaraisuusaste on pienentynyt (kuvio 3). Vuonna 2017 omavaraisuusaste on heikentynyt 6,9 prosenttiin.

KUVIO 3. P-H Kuljetus Oy:n omavaraisuusasteen kehitys vuosina 2012-2017

Yrityksen velkaprosentti tarkastelujaksolla vaihtelee 55,7 ja 34,6 prosentin välillä (kuvio 2). Joka tarkoittaa, että velkaprosentti on vaihdellut hyvän ja tyydyttävän välillä. Keskimäärin se oli vuosina 2012-2017 45,4 %. Mikäli velkaprosentti on alle 40 %, katsotaan sen olevan hyvä, 40-80 % tyydyttävä ja yli 80 % heikko. (Yritystutkimus ry 2017, 70.)

P-H Kuljetus Oy:n myyntisaamisten kiertoaika vuosina 2012-2017 oli keskimäärin 42 päivää (kuvio 4), joka on melko pitkä aika ottaen huomioon yrityksen rahavarat.

KUVIO 4. Myyntisaamisten kiertoaika vuosina 2012-2017

Myyntisaamisten kiertoaikaa on saatu tarkastelujakson aikana kuitenkin hieman lyhennettyä, vuonna 2017 se oli 39 päivää. Myyntilaskujen kiertoajan pitkittyessä myös ostovelkojen kiertoaika pitenee.

KUVIO 5. Ostovelkojen kiertoaika vuosina 2012-2017

Yrityksen ostovelkojen kiertoaika olikin tarkastelujaksolla pitkä. Kuviosta 5 voidaan kuitenkin todeta, että ostovelkojen kiertoaika on lyhentynyt vuoden 2012 150 päivästä vuoden 2017 60 päivään.

4.4.4 Rahoituksen riittävyys

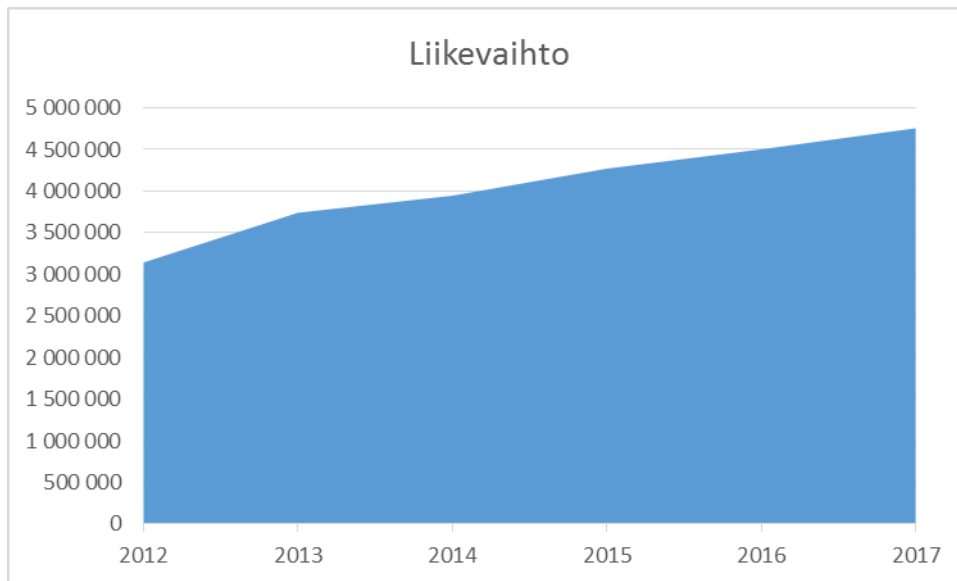
P-H Kuljetuksen Quick ratio ja Current ratio oli vuosina 2012-2017 keskimäärin 0,46, eli heikko. Quick ratio –luku kuvaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloista pelkän rahoitusomaisuuden turvin. Current ratioissa puolestaan otetaan huomioon myös vaihtomaisuus, jota P-H Kuljetuksella ei ole. Molemmat luvut kuvaavat maksuvalmiutta tilinpäätöshetkenä, maksuvalmius voi kuitenkin vaihdella paljon tilikauden aikana. (Yritystutkimus ry 2017, 74.)

P-H Kuljetuksen vieraan pääoman takaisinmaksuaika vaihtelee tarkastelujaksolla 1,9 vuodesta 4,3 vuoteen. Yrityksen vieras pääoma koostuu pääasiassa yrityksen kalustohankinnoista. Kaluston käyttöaika huomioon ottaen on perusteltua, että takaisinmaksuaika on melko lyhyt.

Yrityksen lainojen hoitokate oli 5 vuonna 2012, joka tarkoittaa sen olevan hyvä. Vuosina 2013-2016 se on ollut yhden tietämällä, eli tyydyttävä. Vuonna 2017 hoitokate on pudonnut 0,7:ään, jolloin se on heikko. Keskimääräinen korkokate oli 8.

4.4.5 Muut tunnusluvut

Kuvio 6 osoittaa P-H Kuljetuksen liikevaihdon kasvun. Liikevaihto on kaiken kaikkiaan kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2017 51 prosenttia.

KUVIO 6. Liikevaihto vuosina 2012-2017

Liikevaihdon kasvu on johtunut uusien asiakkaiden hankinnasta ja sitä kautta myynnin kasvusta. Liikevaihto per henkilö on ollut keskimäärin 107.894 euroa, kuitenkin sen kasvussa vuodesta 2012 vuoteen 2017 23.637 euroa, eli noin 25 prosenttia. Yrityksen henkilöstömäärä on kasvanut tarkastelujaksolla 33 henkilöstöstä 40 henkilöön.

4.5 Kilpailijavertailu

Tilinpäätösanalyysin viimeinen vaihe on toimiala- ja kilpailijavertailu. P-H Kuljetusta on verrattu samalla alalla toimivaan, vastaavanlaista kuljetustoimintaa harjoittavaan yritykseen. Lisäksi P-H Kuljetus Oy:n lukuja on verrattu Tieliikenteen tavarankuljetus -toimialan keskiarvolukuihin. Taulukossa 17 esitetään toimialan tunnusluvut.

TAULUKKO 17. Tieliikenteen tavarankuljetus -toimialan tunnusluvut

Toimialan tunnusluvut						
Toimiala 49410 Tieliikenteen tavarankuljetus (13 478 kpl)						
Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liikevaihto t EUR/henkilö	117,8	119,7	118,4	117,5	117,5	119,5
Liikevaihdon muutos %	4,6	0,9	-0,2	-1,0	1,2	2,8
Käyttökate %	13,6	13,4	12,9	12,8	12,8	12,8
Liikevoitto %	5,2	5,3	4,6	4,9	5,0	4,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	10,3	10,2	9,1	9,1	9,7	9,1
Quick ratio	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2
Current ratio	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2
Omavaraisuusaste %	27,7	27,4	29,4	33,8	36,9	40,7

(Suomen asiakastieto Oy 2018.)

P-H Kuljetus Oy:n tunnuslukuja on verrattu samalla toimialalla toimivaan, henkilöstömäärältään ja liikevaihdoltaan saman kokoiseen yritykseen, Kuljetus Tuuri osakeyhtiöön. Vertailu on tehty vuosilta 2012-2017. Kuljetus Tuuri Oy:n tilinpäätöksen oikaisuja ei ollut tarvetta tehdä, joten ne vastaavat virallisia tuloslaskelmaa ja tasetta. Kuljetus Tuuri Oy:n vertailtavat tunnusluvut esitetään taulukossa 18.

TAULUKKO 18. Kuljetus Tuuri Oy:n tunnusluvut

Kuljetus Tuuri Oy tunnusluvut						
Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liikevaihto t EUR/henkilö	137 945	156 064	139 160	132 593	129 460	136 539
Liikevaihdon muutos %	40,9 %	21,2 %	-1,9 %	-1,8 %	6,3 %	16,9 %
Käyttökate %	21,1 %	18,3 %	21,7 %	19,8 %	22,2 %	22,2 %
Liikevoitto %	10,7 %	8,7 %	11,7 %	9,0 %	12,5 %	11,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	31,4 %	21,1 %	25,9 %	17,9 %	24,1 %	21,3 %
Quick ratio	1,37	1,15	1,56	1,77	1,63	1,67
Current ratio	1,37	1,15	1,56	1,77	1,63	1,67
Omavaraisuusaste %	72,7 %	75,3 %	79,3 %	80,7 %	77,6 %	78,9 %

(Kuljetus Tuuri Oy 2012-2017.)

Kuljetus Tuurin käyttökate- % on vuosina 2012-2017 keskimäärin 20,9 ja P-H Kuljetuksen vastaava luku on 10,1. Toimialan keskiarvo vuonna 2017 on 12,8 % P-H Kuljetus Oy:n

käyttökateprosentti on siis selkeästi heikompi kuin Kuljetus Tuurin, mutta vain vähän heikompi kuin toimialan yhteensä.

Liiketulos- % Kuljetus Tuurilla on keskimäärin 10,7, kun P-H Kuljetuksen vastaava luku on 1,7. Toimialan keskiarvo vuonna 2017 on 4,9 %. P-H Kuljetuksen liiketulos % on siis selvästi heikompi kuin toimialalla keskimäärin.

Nettotulos- % P-H Kuljetuksella on 0,3 % ja Kuljetus Tuurilla 8,4 %. P-H Kuljetuksen kannattavuus on selkeästi alemmalla tasolla kuin Kuljetusliike Tuurin.

P-H Kuljetuksen Quick ratio vuonna 2017 on 0,42, Kuljetus Tuurilla vastaava luku on 1,67 ja toimialan keskiarvo on 1,2. P-H Kuljetuksen luku on selkeästi heikompi kuin kilpailijansa.

P-H Kuljetuksen liikevaihto on kasvanut keskimäärin 9,6 prosentin vuosivauhtia. Kuljetusliike Tuurin liikevaihdon kasvu on ollut hieman vauhdikkaampaa, keskimäärin 13,6% vuodessa. Kun toimialan liikevaihdon keskiarvo on 1,4%, voidaan todeta, että P-H Kuljetus on kyennyt kasvattamaan liikevaihtoaan huomattavasti nopeampaan tahtiin kuin toimialan yritykset keskimäärin.

Yritysten omavaraisuusasteekin eroaa yrityksillä selvästi: P-H Kuljetus 13,1 % ja Tuuri 77,4 %. Toimialan keskimääräinen omavaraisuusaste % on 40,7, eli selkeästi suurempi kuin P-H Kuljetuksen luku.

Liikevaihto per henkilö oli Kuljetus Tuurilla keskimäärin 138.627 euroa ja P-H kuljetuksella 107.894 euroa. Toimialan keskiarvo oli vuonna 2017 119.500 euroa. P-H Kuljetuksen luku on siis hieman alan keskiarvoa heikompi.

Vertailtavien yritysten liiketoiminta on hyvin samantyyppistä. Yritysten tilinpäätöksiä tutkittaessa esiin tulee suurimpana erona P-H Kuljetuksen korolliset velat, vastaavasti Kuljetusliike Tuurilla ei korollista velkaa ole lainkaan. Melko korkeat lyhennyserät vaikuttavat oleellisesti P-H Kuljetuksen likviditeettiin ja velkojen korot rasittavat tulosta.

4.6 Johtopäätökset

P-H kuljetus Oy:n tilinpäätösanalyysia tehtäessä voidaan huomata, että yrityksen toimintaa on selkeästi pyritty kehittämään tarkastelujakson aikana. Vuosi 2017 oli poikkeuksellinen, koska kirjanpidossa kirjattiin alas saamiset konkurssiin menneeltä asiakkaalta. Li-

säksi poistoja olisi voitu kirjata poistosuunnitelman mukaan huomattavasti vähemmän, jolloin tulosta olisi saatu parannettua. Yritys halusi kuitenkin pitää aineellisten hyödykkeiden arvon ajantasaisena, joten poistot kirjattiin suurempina (Hagas 2018).

Tunnusluvut ovat parantuneet etenkin tarkastelujakson loppupuolella. Hyvällä talouden ja toiminnan johtamisella yrityksellä on mahdollisuus kehittää edelleen toimintaansa ja näin ollen parantaa sen maksukykyä. Mikäli yrityksen rahatilanne saadaan korjattua, pystytään kulupuolelta karsimaan ostoveloista ja veroveloista syntyviä korkokuluja. Lisäksi olisi hyvä pohtia kuinka saada yrityksen käyttökate parannettua, jolloin yrityksellä jäisi enemmän varoja velkojen ja muiden kulujen hoitamiseen.

Vaikka P-H Kuljetus Oy:n käyttökate on ollut vuosina 2012-2017 palveluyritysten ohjelukujen puolivälissä, ollen tyydyttävä, nettotulos kuitenkin painuu heikoksi suurten poistojen ja rahoituskulujen vuoksi. Kokonaispääoman tuotto prosentti on noussut tarkastelujaksolla heikosta tyydyttävään lukuun ottamatta poikkeuksellista vuotta 2017. Myös lainojen hoitokate on tyydyttävä tarkastelun loppujaksolla. Liikevaihto on koko tarkasteluajan ollut noususuhdanteinen, myös liikevaihto per henkilö on kasvanut ollen kuitenkin edelleen toimialan keskiarvoa selvästi alhaisempi. Tunnuslukujen kehityksestä tarkastelujaksolla voidaan todeta, että lähes kaikki tunnusluvut ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan, joka tarkoittaa, että yrityksen kehittämisen suhteen on tehty oikeita ratkaisuja.

Hagaksen (2018) mukaan vuonna 2018 päättyneen tilikauden ennusteet näyttävät, että yrityksen liikevaihdon kehitys on jatkunut positiivisena. Kasvua edelliseen vuoteen on noin 4 prosenttia. Yritystoimintaa on laajennettu henkilöliikenteen puolelle. 2018 tilikaudella henkilökuljetukseen on hankittu kaksi linja-autoa ja edelleen 2019 tilikaudella henkilökuljetusta on lisätty ostamalla Mobus Oy:n koko liiketoiminta. Yrityksen nettotulos vuonna 2018 on ennusteen mukaan noin 60 000 euroa. Voidaan siis todeta, että poikkeuksellisen vuoden 2017 jälkeen yritys on onnistunut jatkamaan taloudellista kehitystään.

Tieliikenteen tavarakuljetukset –toimiala on kovasti kilpailtu ala. Toimijoita alalla on paljon. Onkin tärkeää yrityksen liiketoiminnan kannalta pysyä kilpailukykyisenä yrityksenä alalla. Kilpailukykyyn vaikuttaa kilpailukykyisten hintojen lisäksi yrityksen luotettavuus ja arvot. Luotettavuus ja arvot ovatkin luultavasti tulevaisuudessa yksi isoista kilpailuvalteista alalla.

5 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kuljetusalalla toimivan yrityksen taloudellista tilaa tilinpäätösanalyysin keinoin. Toimeksiantajayritys, P-H Kuljetus Oy, on Päijät-Hämeessä toimiva tavarankuljetukseen erikoistunut kuljetusalan yritys. Tilinpäätösanalyysin avulla yrityksen johto sai kokonaisvaltaisen kuvan yrityksen taloudellisesta tilasta sekä vertailutietoa toimialan luvuista.

Opinnäytetyön päätutkimuskysymyksenä oli selvittää, miten yrityksen taloudellinen tilanne on kehittynyt tarkasteluajana. Alatutkimuskysymyksinä oli selvittää miten yrityksen kannattavuutta ja taloudellista tilaa olisi mahdollista parantaa tulevaisuudessa ja miten yritys on menestynyt verrattuna muihin saman toimialan yrityksiin.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostui kahdesta pääluvusta. Ensimmäisessä osassa perehdyttiin pienen osakeyhtiön tilinpäätökseen. Toisessa osassa käytiin läpi, kuinka tilinpäätösanalyysi tehdään. Teoriaosuutta käytettiin työn tutkimuksen pohjana.

Empiriaosuudessa hyödynnettiin sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä. P-H Kuljetus Oy:n tilinpäätösanalyysin tarkastelujaksoneksi käytettiin vuosia 2012-2017 tilinpäätöstietoja, joiden pohjalta laadittiin oikaistut tuloslaskelma ja tase, prosenttiperusteinen tilinpäätös, trendianalyysi, kassavirtalaskelma sekä tunnuslukuanalyysi. Lopuksi verrattiin P-H Kuljetus Oy:n lukuja toiseen samalla toimialalla toimivaan, liikevaihdoltaan samaan suuruusluokkaan kuuluvaan yritykseen sekä toimialan keskiarvolukuihin.

P-H Kuljetus Oy:n tunnusluvut olivat tarkastelujaksolla pääosin heikompia kuin vertailtavan yrityksen tunnusluvut ja toimialan keskiarvoluvut. Voitiin kuitenkin todeta, että lähes kaikki tunnusluvut paranivat tarkastelujakson aikana. Liikevaihto kehittyi selvästi toimialan keskiarvoja nopeampaa tahtia. Todettiin, että yrityksen kannattavuuden parantamiseen on hyvät edellytykset hyvällä talouden pidolla ja johtamisella.

Opinnäytetyön reliabiliteettia pohdittaessa voidaan todeta tutkimuksen olevan luotettava. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin kuuden vuoden tilinpäätöstiedoista olettaen, että tilinpäätöksissä ei oleellisia virheitä ollut. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin työn teoriaosuudessa esitelyjen laskentakaavojen mukaisesti, jolloin tarkastelujakson vuodet saatiin vertailukelpoiseksi keskenään.

Tilinpäätösanalyysissä saadut tulokset vastaavat tilinpäätösluvuista saatua käsitystä P-H Kuljetus Oy:n taloudellisesta tilasta. Analyysissä tuotetut tunnusluvut antavat tarkempaa tietoa yrityksen kannattavuudesta. Tilinpäätösanalyysissä esitettyjä asioita ja tutkimuksen

tuloksia voidaan hyödyntää toimeksiantajayrityksessä. Käytetyillä tutkimusmenetelmillä on saatu vastaus tutkimuskysymyksiin, joten työtä voidaan pitää pätevänä. Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista seurata yrityksen taloudellista tilaa uuden tilinpäätösanalyysin avulla esimerkiksi kolmen vuoden kuluttua. Onko yrityksen kannattavuutta saatu parannettua. Lisäksi yrityksen talouden ja toiminnan suunnittelun kannalta olisi järkevää kehittää budjetointimalli, jonka voisi tehdä tämän tutkimuksen tietojen pohjalta.

Opinnäytetyön tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan hyvin. Työn teoriaosuudessa käytiin läpi uuden kirjapitolain mukaisen pienen osakeyhtiön tilinpäätös sekä tilinpäätösanalyysin menetelmät ja vaiheet. Tutkimusosuudessa saatiin vastaukset työn alussa esitettyihin tutkimuskysymyksiin.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Ikäheimo, S. Malmi, T. Walden R. 2016. Yrityksen laskentatoimi. Helsinki: Alma Talent Oy.

Kaisanlahti T. & Leppiniemi J. 2016. Pien- ja mikroyrityksen tilinpäätös. Helsinki: Alma Talent Oy:

Kallunki J-P. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Alma Talent Oy.

Kuljetus Tuuri Oy. Tilinpäätöstiedot 2012 – 2017.

Kykkänen T & Leppiniemi, J. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Leppiniemi J. & Walden R. 2010. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Juva: WS Bookwell Oy.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2004. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Prima Oy.

P-H Kuljetus Oy. Tilinpäätöstiedot 2012 - 2017.

Salmi, I. & Rekola-Nieminen, L. 2004. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. Helsinki: Edita Prima

Seppänen H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari / Helsingin Kamari Oy.

Tomperi S. 2013. Kehittyvä kirjanpito. Porvoo: Bookwell Oy.

Vilka Hanna. 2007. Tutki ja mittaa. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Yritystutkimus ry. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Elektroniset lähteet

Alma Talent Oy. 2018. Tunnuksluopas. [Viitattu 5.5.2018]. Saatavissa: <https://www.alma-talent.fi/tietopalvelut/tunnusluopas>

Kirjanpitoasetus 1339/1997. [Viitattu 25.4.2018] Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339#L1P3>

Kirjanpitolaki 1336/1997 [Viitattu 25.4.2018]. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L1>

P-H Kuljetus Oy. 2018. [Viitattu 25.4.2018]. Saatavissa: <http://www.phkuljetus.fi>

Suomen asiakastieto Oy. 2018. Yrityksen tunnusluvut. [Viitattu 10.5.2018]. Saatavissa: <https://www.asiakastieto.fi/yritykset/>

Tilastokeskus. 2018. Käsitteet / Vieras pääoma [Viitattu 29.4.2018]. Saatavissa: http://www.stat.fi/meta/kas/viera_paaoma.html

Tilisanomat. 2018. Kirjanpitokoulu, osa 4 [Viitattu 29.4.2018]. Saatavissa: <https://tilisanomat.fi/koulut/kirjanpitokoulu-koulut/kirjanpitokoulu-osa-4-tuloslaskelma-pman-mukaiset-liitetiedot-seka-tuloslaskelma-ja-tasekaavat>

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015. [viitattu 9.5.2018] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151753#Lidp450083744>

Ytj-tetopalvelu. 2018. [Viitattu 25.4.2018]. Saatavissa: <https://tietopalvelu.ytj.fi>

Suulliset lähteet

Hagas Petri. 2018. Toimitusjohtaja. P-H Kuljetus Oy. Haastattelu 29.4.2018.